

ماهنامه خبری

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

شماره ۵۵ (فروردین ۱۴۰۵)

شناسنامه

مدیر مسئول: هادی زهدی

سر دبیر: نادر کوهی

مدیر داخلی: فرزانه دادور

ویراستار: طلعت زنگی آبادی

گرافیسیت: مهدیه تقی زاد

همکاران این شماره:

نجمه سلیمانی - داوود درویشی - هرمزد نقوی - بهاره دامن کشان - رزیتا کبیری - حمید نجفی نژاد - جواد عساری - هادی

زهدی - نجمه کارگر - فاطمه دریجانی - جواد درینی - محمدعلی جواهری - مهدی ناصری - هرمز نقوی - محمدرضا کدوری - بخش

تحقیقات علوم دامی - بخش تحقیقات اقتصادی - اجتماعی - بخش تحقیقات ثبت و گواهی بذر ونهال

ناشر: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

نشانی:

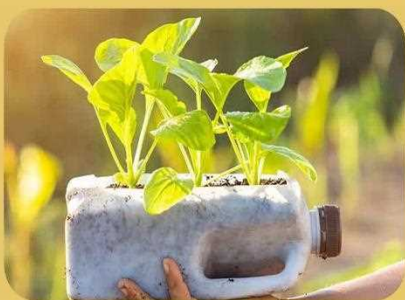
بلوار شهید آیت الله صدوقی-روبروی بلوار کشاورز

پست الکترونیکی: Kerman_res@areeo.ac.ir

آدرس ایتا: <https://web.eitaa.com/#@agriculturekerman>

کدپستی: ۷۶۱۷۹۱۱۱۴

تلفن: ۰۳۴۳۲۱۱۲۳۹۱-۳

سخن سردیر

بی شک اهمیت غذا و امنیت غذایی به عنوان یکی از چالش‌های عصر حاضر و آینده از کسی پوشیده نیست. افزایش روزافزون جمعیت از یک سو و کمبود زمین‌های قابل کشت از سوی دیگر، بشر را به سمت افزایش عملکرد در واحد سطح سوق داده است. مدیریت یک مزرعه در سال‌های گذشته به طور سنتی انجام می‌شده است. در این روش برای تمام سطح زمین از یک میزان بذر، آب، کود شیمیایی و ... استفاده می‌شود. حاصل این یکنواختی در کشاورزی، محصولات با کیفیت پایین، حجم کم تولید نهایی، آسیب به داشته‌های زمین و ... است. از طرف دیگر کمبود آب و حساسیت دانشمندان در قبال حفظ محیط زیست و حفظ منابع انرژی، متخصصین علوم کشاورزی را بر آن داشت تا جهت رفع ایرادهای کشاورزی سنتی با ایجاد شیوه‌های نوین در مدیریت مزرعه، علاوه بر بهینه‌سازی مصرف نهاده‌ها، عملکرد را نیز افزایش داده و در نهایت بازدهی اقتصادی را بالا ببرند. در راستای چنین اهدافی بود که کشاورزی دقیق به عنوان یکی از نوین‌ترین راهکارها جهت کاربرد ابزار و ماشین در عملیات کشاورزی پا به عرصه‌ی دنیای تکنولوژی جدید نهاد. کشاورزی دقیق، چشم اندازی از کشاورزی آینده است که ماهواره‌ها، حسگرها sensors، نقشه‌ها و داده‌های حاصل از دور سنجی (Remote sensing) را به کمک کشاورز آورده و دقت عمل او را بالاتر می‌برد. کشاورزی دقیق با استفاده از تکنولوژی‌های مدرن، می‌تواند به بهبود عملکرد و کاهش هزینه‌ها در کشاورزی کمک کند. این رویکرد با توجه به نیازهای مختلف خاک و گیاهان در سطح مزرعه، مدیریت متغییر و مناسب را امکان‌پذیر می‌کند و به کشاورزان امکان می‌دهد تا با دقت بیشتری مقدار ورودی‌های مختلف را بر اساس نیازهای مختلف هر بخش از مزرعه تنظیم کنند. تکنولوژی‌های نوین کشاورزی، می‌توانند نقش بسزایی در افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها، و بهبود کیفیت محصولات کشاورزی ایفا کنند. استفاده از پهپادها برای پایش مزارع، سامانه‌های آبیاری هوشمند، کشت هیدروپونیک و عمودی، و به کارگیری حسگرها برای پایش وضعیت خاک و گیاهان، از جمله این تکنولوژی‌ها هستند. این فناوری‌ها، می‌توانند به کشاورزان کمک کنند تا با مصرف کمتر منابع، محصولات بیشتر و باکیفیت‌تری تولید کنند و در نتیجه، به امنیت غذایی و نقش آن در کشاورزی کمک شایانی نمایند.

فهرست

۱. اجرای چهار پروژه تحقیقاتی توسط بخش تحقیقات اقتصادی-اجتماعی..... ۱
۱. جمع آوری بذر گیاهان آلپی کوه هزار جمع آوری بیش از ۱۰۰ نمونه بذر از گیاهان آلپی کوه هزار استان کرمان..... ۱
۲. شناسایی ذخایر ژنتیکی ارزشمند در مرتفع ترین نقطه کرمان..... ۲
۲. ثبت ۳۴۹ گونه گیاهی در ارتفاعات کوه هزار استان کرمان..... ۲
- سنجش تغییرات پوشش گیاهی و زادآوری در توده های جنگلی ایران و تورانی افزایش چشمگیر پوشش گیاهی در جنگل های کرمان گامی بلند در جهت پایداری اکوسیستم..... ۳
- پایش سه ساله ساختار توده های جنگلی ایران-تورانی در استان کرمان نتایج فاز اول طرح «سنجش و پایش ساختار توده های جنگلی» در استان کرمان..... ۴
- تبیین شعار اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی در مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان..... ۴
- بازدید رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان از ایستگاه تحقیقات شهید زنده روح جوپار..... ۵
- بازدید از مزارع بذور پرورشی و هزارخوشه ایستگاه تحقیقات شهید زنده روح جوپار..... ۶
- دومین جلسه ستاد گیاه پزشکی استان کرمان در سال ۱۴۰۵ برگزار شد..... ۷
- نشریه «مدیریت تلفیقی خرما» در کرمان منتشر شد؛ راهکاری برای توسعه پایدار نخلستان ها..... ۸
- تأکید سرپرست سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان بر پیگیری سهمیه سوخت اضطراری مرغداری ها و گلخانه ها و تشدید نظارت بازار..... ۹
- انجام پایش و سم پاشی مبارزه با علف های هرز در مزارع گندم ایستگاه شهید زنده روح جوپار..... ۹
- معرفی رقم گندم دوروم ماهان **DW-96-19** جهت کاشت در منطقه ارزویه..... ۱۰
- تشکیل کمیته فنی بذر استان کرمان..... ۱۱
- برگزاری وبینارهای آموزشی در مرکز کرمان..... ۱۲
- مراسم تبیین راهبردهای انقلاب اسلامی و بزرگداشت شهدای جنگ رمضان..... ۱۲
- رقم گندم نان مناسب کاشت های تاخیری و مناطق کم آب شهرستان ارزویه معرفی رقم لاین **S-92-19** جهت کاشت در مناطق گرم و کم آب استان کرمان (خصوصاً در کاشت های تاخیری)..... ۱۳
- جلسه شورای فرهنگی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان برگزار شد..... ۱۴
- بازدید کارشناسان ثبت و گواهی بذر و نهال از سه طرح تحقیقاتی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان..... ۱۵
- با هدف پایش روند تولید طبقات بذور پرورشی گندم و جو..... ۱۶
- بازدید میدانی از مزارع بذور پرورشی و هزارخوشه ایستگاه تحقیقات شهید زنده روح جوپار..... ۱۶
- کمیسیون معاملات مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان تشکیل شد..... ۱۶

فهرست

- ۱۷..... عملیات میدانی مبارزه با علف‌های هرز در ایستگاه تحقیقات شهید زنده‌روح استان کرمان
- ۱۸..... مراسم گرامیداشت سالروز شهادت امام جعفر صادق (ع)
- ۱۸..... برگزاری و بینارهای آموزشی در مرکز کرمان
- ۱۹..... کاربردی‌ترین راهکارهای کاهش خسارت آفتاب‌سوختگی در درختان پسته
- ۲۰..... گام‌های مؤثر در بازدید از ایستگاه تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری آب باریک گنبدکی
- ۲۱..... برگزاری جلسه بررسی و رفع موانع شرکتهای فناور در زمینه دریافت تسهیلات
- ۲۲..... تأکید بر مخلوط‌کشی به‌موقع در مزارع بذری ارزوییه استان کرمان
- ۲۲..... کمیته فنی بذر استان کرمان تشکیل شد
- ۲۳..... کمیته تغذیه گیاهی استان کرمان تشکیل شد
- ۲۵..... ضmann
- ۲۶..... تامین امنیت بذر
- ۲۶..... بخش تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال استان کرمان
- ۲۷..... دستاوردهای شاخص بخش علوم دامی استان کرمان
- ۲۸..... دستاوردهای شاخص بخش ثبت و گواهی بذر و نهال استان کرمان
- ۲۹..... دستاوردهای شاخص استان کرمان
- ۳۰..... نقاط قوت و ضعف گل محمدی در استان کرمان
- ۳۱..... دستاوردهای بخش اقتصادی- اجتماعی استان کرمان
- ۳۲..... کشاورزی حفاظتی راهکاری برای کاهش مصرف آب و تعدیل اثرات مخرب تغییر اقلیم
- ۳۳..... استفاده از پوشش توری برای محافظت خوشه خرما
- ۳۴..... معرفی رقم دوروم ماهان (DW-۹۶-۱۹) جهت کاشت در مناطق گرم استان کرمان
- ۳۵..... معرفی رقم ستاره لاین (S-۹۲-۱۹) جهت کاشت در مناطق گرم و کم آب استان کرمان
- ۳۶..... تنظیم کننده های رشد گیاهی؛ رویکردی نوین برای افزایش پایداری تولیدات گیاهی
- ۳۷..... تغذیه مصنوعی سفره های آب زیرزمینی با روش های نوین پخش سیلاب راهکاری جدید برای مقابله با کم آبی و بازسازی منابع آبی
- بروشور آموزشی فناوری بیولوژیک مایکوریزا: راهبردی زیستی برای بهینه‌سازی جذب فسفر، کاهش مصرف کود و ارتقای پایداری در اکوسیستم‌های کشاورزی
- ۳۹.....
- بروشور آموزشی ترویجی راهکارها و ضرورت اصلاح و تغییر الگوی کاشت در استان کرمان
- ۴۰.....

فهرست

- ۴۲..... نشریه آموزشی ترویجی؛ زنجیرک خرما
- ۴۳..... نشریه ترویجی انتخاب نژاد مناسب گوسفند و بز برای آمیخته گری با نژادهای بومی
- ۴۴..... نشریه ترویجی آفات انار و روشهای کنترل آن با توجه به یافته های کشور

تداوم فعالیت‌های پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان در شرایط جنگی کشور؛

اجرای چهار پروژه تحقیقاتی توسط بخش تحقیقات اقتصادی-اجتماعی

مهدیه ساعی رئیس بخش تحقیقات اقتصادی-اجتماعی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان اعلام کرد: با وجود شرایط ویژه در کشور و تهدیدات ناشی از جنگ، فعالیت‌های پژوهشی بخش تحقیقات اقتصادی-اجتماعی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان، بدون وقفه و طبق برنامه‌ریزی مشخص ادامه دارد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ مهدیه ساعی بیان کرد: چهار پروژه تحقیقاتی در دست اجرای این بخش با عنوان "ارزیابی اقتصادی سیستم‌های پرورشی باز و بسته شتر"، "موانع و

راهکارهای بهبود جریان دانش در بخش کشاورزی ایران"، "تحلیل ابعاد اجتماعی و اقتصادی آسیب‌پذیری گندمکاران خرده‌مالک در مواجهه با تغییرات اقلیمی" و "ارزیابی صندوق‌های اعتبارات خرد زنان روستایی در استان کرمان" در حال حاضر در مرحله تکمیل پرسشنامه، تجزیه و تحلیل داده‌ها و یا تدوین گزارش نهایی می‌باشند که توسط محققین این بخش با جدیت دنبال می‌شود.

پژوهش کشاورزی در کرمان متوقف نشد؛

جمع آوری بذر گیاهان آلپی کوه هزار جمع آوری بیش از ۱۰۰ نمونه بذر از گیاهان آلپی کوه هزار استان کرمان

پژوهشگران مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان در قالب یک طرح تحقیقاتی موفق به جمع‌آوری بیش از ۱۰۳ نمونه بذر از گیاهان مناطق آلپی کوه هزار شدند. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد این نمونه‌ها متعلق به ۷۱ گونه گیاهی از ۲۳ تیره هستند و نتایج آن به تقویت بانک ژن گیاهی کشور و شناخت بهتر تنوع زیستی این منطقه کمک می‌کند.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ احمد پورمیرزایی محقق بخش تحقیقات جنگل و مرتع مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: در راستای شناسایی و حفظ تنوع گیاهی مناطق کوهستانی، طرح جمع‌آوری بذر و نمونه‌های هرباریومی گیاهان آلیی کوه هزار اجرا شد.

در این طرح بیش از ۱۰۳ نمونه بذر جمع‌آوری شد که پس از بررسی‌های علمی، متعلق به ۷۱ گونه و فروگونه از ۵۳ جنس و ۲۳ تیره گیاهی شناسایی شد. در میان تیره‌ها، نعنائیان، کاسنیان و چتریان بیشترین تنوع را داشتند و در میان جنس‌ها، پونه با ۱۲ گونه بیشترین فراوانی را نشان داد.

بررسی‌ها همچنین نشان داد با افزایش ارتفاع از سطح دریا، تنوع گونه‌ها و امکان جمع‌آوری بذر کاهش می‌یابد. علاوه بر این، در این مطالعه ۳۲ گونه انحصاری و نیمه‌انحصاری نیز در منطقه کوه هزار شناسایی شد که اهمیت این منطقه را در حفظ ذخایر ژنتیکی گیاهی کشور نشان می‌دهد.

پژوهش کشاورزی در کرمان متوقف نشد؛ شناسایی ذخایر ژنتیکی ارزشمند در مرتفع‌ترین نقطه کرمان

ثبت ۳۴۹ گونه گیاهی در ارتفاعات کوه هزار استان کرمان

احمد پورمیرزایی محقق بخش تحقیقات جنگل و مرتع مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: در مطالعه فلوریستیک کوه هزار، ۳۴۹ گونه گیاهی از ۵۷ تیره شناسایی شد که ۱۱۹ گونه آن انحصاری یا نیمه‌انحصاری و ۷۲ گونه نادر هستند. این نتایج اهمیت کوه هزار را به‌عنوان یکی از مراکز مهم تنوع زیستی ایران نشان می‌دهد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ نتایج طرح «مطالعه فلوریستیک کوه هزار» نشان می‌دهد در ارتفاعات ۳۰۰۰ متر تا قله ۴۵۰۱ متری این کوه، ۳۴۹ گونه و فروگونه گیاهی از ۲۱۳ جنس و ۵۷ تیره شناسایی شده است.

تیره‌های کاسنیان، باقلائیان، نعنائیان و شب‌بویان بیشترین تنوع را به خود اختصاص داده‌اند و جنس‌های گون و پونه دارای بیشترین تعداد گونه هستند. بررسی شکل‌های زیستی نیز نشان می‌دهد همی کریپتوفیت‌ها و تروفیت‌ها بیشترین سهم را در پوشش گیاهی منطقه دارند.

بر اساس نتایج، ناحیه رویشی ایران-تورانی با ۲۵۷ گونه بیشترین حضور را در فلور منطقه دارد. همچنین ۱۱۹ گونه انحصاری و نیمه-انحصاری و ۷۲ گونه نادر در منطقه شناسایی شده است که اهمیت حفاظت از این ذخایر ژنتیکی را دوچندان می‌کند. همچنین با افزایش ارتفاع، تنوع گونه‌ای به شدت کاهش می‌یابد.

پژوهش کشاورزی در کرمان متوقف نشد؛

سنجش تغییرات پوشش گیاهی و زادآوری در توده‌های جنگلی ایران و تورانی افزایش چشمگیر پوشش گیاهی در جنگل‌های کرمان گامی بلند در جهت پایداری اکوسیستم

احمد پور میرزایی محقق بخش تحقیقات جنگل و مرتع مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: نتایج فاز نخست طرح "سنجش و پایش پوشش گیاهی توده‌های جنگلی ایران و تورانی در استان کرمان" نشان می‌دهد که در بازه سه‌ساله ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، میزان پوشش گیاهی و زادآوری طبیعی در رویشگاه‌های انجرک بافت و گلوچار رابر روندی افزایشی داشته است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ این پایش که در چارچوب مطالعات بلندمدت مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان انجام شده، مبنایی ارزشمند برای ارزیابی تغییرات اکوسیستمی جنگل‌های منطقه به شمار می‌رود و نتایج نشان داد که از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، درصد پوشش گیاهی و پوشش بوته‌ای در هر دو سایت یک هکتاری افزایش معنی‌داری داشته که بخش اعظم آن به دلیل افزایش نزولات آسمانی در سال سوم طرح می‌باشد.

در این مدت تنوع گونه‌های گیاهی و تراکم آن‌ها در هر دو رویشگاه بهبود یافته و زادآوری بادام کوهی به طور قابل توجهی افزایش یافته است. بخش عمده زادآوری بدون پرستار بوده که نشان‌دهنده پویایی و توان احیای طبیعی جنگل‌های منطقه است.

این نتایج زمینه‌ساز مطالعات بلندمدت و برنامه‌ریزی‌های حفاظتی و مدیریتی مؤثر برای جنگل‌های استان کرمان خواهد بود.

پژوهش کشاورزی در کرمان متوقف نشد؛

پایش سه‌ساله ساختار توده‌های جنگلی ایران-تورانی در استان کرمان نتایج فاز اول طرح «سنجش و پایش ساختار توده‌های جنگلی» در استان کرمان

نتایج فاز اول طرح سه‌ساله «سنجش و پایش ساختار توده‌های جنگلی ایران-تورانی» در استان کرمان منتشر شد. این پژوهش که توسط مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان در مناطق دهبکری (بم) و محمدآباد مسکون (جیرفت) اجرا شده، نشان می‌دهد ساختار کلی توده‌های جنگلی این مناطق متوسط است، اما چرای بی‌رویه دام و ضعف در زادآوری، آینده این جنگل‌های ارزشمند را در معرض خطر جدی قرار داده است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ احمد پورمیرزایی محقق بخش تحقیقات جنگل و مرتع مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: محققان با بررسی بیش از ۵۰۰ اصله درخت در قطعات نمونه یک هکتاری، شاخص‌های مختلفی چون آمیختگی گونه‌ای، تمایز قطری و ارتفاعی، و تنوع ساختاری را ارزیابی کردند. نتایج حاکی از آمیختگی و تنوع ساختاری در سطح متوسط است، اما زنگ خطر اصلی، عدم امکان زادآوری طبیعی و ناپایداری توده‌ها به دلیل فشار چرای دام است.

این یافته‌ها اهمیت بازنگری در شیوه‌های مدیریتی و اتخاذ راهکارهای حفاظتی فوری برای جلوگیری از تخریب بیشتر این ذخایر طبیعی را بیش از پیش آشکار می‌سازد. مرکز تحقیقات بر لزوم توجه به این هشدارها برای حفظ بلندمدت جنگل‌های ایران-تورانی در استان کرمان تأکید کرده است.

در راستای تبیین شعار سال ۱۴۰۵؛

تبیین شعار اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی در مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان

حجت‌الاسلام دوست‌محمدی سرپرست دفتر نمایندگی ولی‌فقیه در مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: این شعار، رویکردی جامع برای توسعه پایدار اقتصادی را ترسیم می‌کند که بر سه رکن اساسی استوار است. کشاورزی با تأمین غذای مردم (امنیت ملی)، ایجاد اشتغال و انسجام اجتماعی (وحدت ملی) و کاهش وابستگی اقتصادی، ستون فقرات اقتصاد مقاومتی کشور را تشکیل می‌دهد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ حجت الاسلام

دوست محمدی بیان کرد اقتصاد مقاومتی به معنای ایجاد اقتصادی استوار، تاب آور و خوداتکا در برابر فشارهای خارجی و تحریمها، با اتکا به توانمندیهای داخلی و اولویت دادن به تولید ملی است.

وی افزود: وحدت ملی لازمی تحقق هرگونه پیشرفت، به ویژه در عرصه اقتصادی، انسجام درونی، همبستگی اجتماعی، امنیت ملی و همصدایی اقشار مختلف جامعه حول اهداف ملی است. وحدت، پشتوانه سیاسی و اجتماعی اقتصاد مقاومتی است.

سرپرست دفتر نمایندگی ولی فقیه خاطر نشان کرد: ثبات سیاسی،

اجتماعی و اقتصادی، زیربنای امنیت ملی است، شرط لازم برای هرگونه سرمایه گذاری، تولید و پیشرفت اقتصادی محسوب می شود. امنیت، بستر و تضمین کننده موفقیت اقتصاد مقاومتی و وحدت ملی است.

حجت الاسلام دوست محمدی تصریح کرد: حوزه کشاورزی نقشی حیاتی در تحقق این شعار ایفا می کند تولید ملی و خوداتکایی، کشاورزی، با تأمین امنیت غذایی، مستقیماً به مقاومت اقتصادی در برابر فشارهای خارجی کمک می کند و وابستگی به واردات را کاهش می دهد، و این بسیار امر مهمی است همچنین وحدت ملی از طریق تأمین نیازها به توانمندی در تأمین نیازهای اساسی مردم کمک می کند که از بروز تنش های اجتماعی جلوگیری و به حفظ وحدت ملی یاری می رساند و یکی از مؤلفه های اصلی ما که همان وحدت باشد را تا حدودی محقق می کند.

حجت الاسلام دوست محمدی سرپرست دفتر نمایندگی ولی فقیه اظهار داشت: امنیت غذایی؛ پایه امنیت ملی است خودکفایی در تولید محصولات راهبردی، اساس امنیت ملی را تقویت کرده و کشور را در برابر بحران های احتمالی مقاوم تر می سازد همان گونه که در جنگ رمضان شاهد هستیم که الحمدلله از نظر امنیت غذایی در سطح بالایی قرار داریم.

همچنین با کشاورزی دانش بنیان و پایدار و به کارگیری فناوری های نوین در کشاورزی، بهره وری افزایش پیدا می کند و منجر به اشتغال مولد می شود که تاب آوری این بخش را در برابر تغییرات اقلیمی و اقتصادی بالا می برد.

حجت الاسلام دوست محمدی گفت: به طور خلاصه، کشاورزی با تأمین غذای مردم (امنیت ملی)، ایجاد اشتغال و انسجام اجتماعی (وحدت ملی) و کاهش وابستگی اقتصادی، ستون فقرات اقتصاد مقاومتی کشور را تشکیل می دهد.

استمرار فعالیت های مرکز در شرایط جنگی کشور؛

بازدید رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان از ایستگاه تحقیقات شهید زنده روح جوپار

در شرایط حساس کشور و با وجود فشارهای ناشی از وضعیت جنگی، فعالیت های پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان با قوت ادامه دارد. در همین راستا، هادی زهدی رئیس مرکز، روز شنبه ۸ فروردین ماه از ایستگاه تحقیقات شهید زنده روح جوپار بازدید کرد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ هدف این بازدید، بررسی میدانی آخرین وضعیت ایستگاه، روند پیشرفت طرح های تحقیقاتی و ارزیابی شرایط کشت محصولات زراعی و باغی بود. زهدی در جریان این بازدید تأکید کرد که استمرار فعالیت های تحقیقاتی در حوزه کشاورزی، حتی در شرایط دشوار، نقش مهمی در تأمین امنیت غذایی و حفاظت از منابع تولید دارد.

در این برنامه، نادر کوهی معاون پژوهشی و وحید ابراهیمیان معاون آموزشی مرکز نیز حضور داشتند. رئیس مرکز در پایان، با قدردانی از تلاش کارکنان ایستگاه در شرایط کنونی، بر ضرورت تداوم فعالیت‌های تحقیقاتی، مستندسازی نتایج، و تقویت همکاری میان بخش پژوهش و بهره‌برداران کشاورزی استان تأکید کرد.

تداوم فعالیت‌های علمی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان در شرایط جنگی کشور؛

بازدید از مزارع بذور پرورشی و هزارخوشه ایستگاه تحقیقات شهید زنده روح جوپار

با وجود شرایط دشوار کشور و ضرورت حفظ و تقویت امنیت غذایی، فعالیت‌های پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان با جدیت ادامه دارد. در همین راستا، بازدید میدانی از مزارع بذور پرورشی و مزارع هزارخوشه ایستگاه تحقیقات جوپار انجام شد تا روند تولید بذورهای گندم و جو و وضعیت مزارع تحت پایش قرار گیرد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ در این بازدید که با حضور سید ذبیح‌الله راوری رئیس بخش تحقیقات زراعی و باغی، حمید نجفی‌نژاد و محمدعلی جواهری اعضای هیئت علمی این بخش صورت گرفت، آخرین وضعیت مزارع بررسی و گزارش دقیقی از پیشرفت کار ارائه شد.

در جریان این بازدید محققان توصیه‌های فنی لازم را در زمینه لزوم آبیاری به‌موقع برای جلوگیری از کاهش عملکرد، مصرف کود سرک متناسب با نیاز مراحل رشد، کنترل و مبارزه اصولی با علف‌های هرز جهت حفظ کیفیت بذر مطرح کردند.

استمرار این فعالیت‌ها در شرایط فعلی، نشان‌دهنده تعهد مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان به حفظ امنیت غذایی و حمایت از

کشاورزان است.

در راستای پایش و مدیریت عوامل خسارتزای منطقه و اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ امنیت غذایی؛

دومین جلسه ستاد گیاهپزشکی استان کرمان در سال ۱۴۰۵ برگزار شد

7

دومین جلسه ستاد گیاهپزشکی استان کرمان در سال ۱۴۰۵ با حضور مسئولان ارشد سازمان جهاد کشاورزی به صورت حضوری و مجازی برگزار شد. در این جلسه بر لزوم رعایت تغذیه متعادل گیاهی، استفاده از کودهای ریزمغذی، تشکیل شبکه‌های مراقبت برای پایش بیماری‌های قارچی و آفاتی چون سن گندم، شته کلزا و برگخوار ذرت، و همچنین رصد و پایش مستمر ملخ، تأکید شد همچنین پایش و مدیریت عوامل خسارتزای محصولات استراتژیک استان، بازدید از داروخانه‌های گیاهپزشکی و برگزاری کلاس‌های آموزشی با حضور حداکثری بهره‌برداران منطقه و ارسال به‌موقع گزارشات شهرستانی مطرح شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان و به نقل از روابط عمومی سازمان جهاد

کشاورزی استان؛ دومین جلسه ستاد گیاهپزشکی استان کرمان در سال ۱۴۰۵ به‌منظور پایش و مدیریت عوامل خسارتزای منطقه و اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ امنیت غذایی استان، با حضور جمعی از مسئولان استانی برگزار شد.

این جلسه که با حضور سرپرست سازمان جهاد کشاورزی استان، رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان، سرپرست معاون بهبود تولیدات گیاهی، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی، مدیر بازرسی و ارزیابی عملکرد، مدیر حفظ نباتات، و جمعی از مدیران و کارشناسان ستادی به صورت حضوری و مدیران و کارشناسان حفظ نباتات شهرستان‌ها به صورت برخط با نمایش کلیپی از اقدامات مدیریت حفظ نباتات سال ۱۴۰۴ آغاز شد. این کلیپ باهدف ترسیم تلاش‌ها و همکاری‌های صورت‌گرفته در راستای تأمین امنیت غذایی استان و پایش و مدیریت عوامل خسارتزای منطقه تهیه شده بود.

یوسف پورعبدالله، سرپرست معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان، با توجه به وضعیت مطلوب بارندگی، بر لزوم رعایت تغذیه متعادل گیاهی، استفاده از کودهای ریزمغذی و تشکیل شبکه‌های مراقبت برای پایش بیماری‌های قارچی، سن گندم، شته کلزا و برگخوار ذرت تأکید کرد. وی همچنین بر اهمیت رصد و پایش مستمر ملخ تأکید کرد.

فاطمه منگلی، مدیر حفظ نباتات استان، ضمن تقدیر از حضور میدانی همکاران حفظ نباتات در شرایط کنونی و ایام تعطیل، بر ضرورت همکاری و همدلی مضاعف جهت حفظ امنیت غذایی استان و کشور تأکید کرد. وی پایش و مدیریت عوامل خسارتزای محصولات استراتژیک استان از جمله سن غلات، شته‌های غلات، بیماری‌های لکه‌برگی قارچی و باکتریایی غلات، سفیدک پودری گندم، علف‌های هرز، سرخرطومی برگ یونجه، برگخوارهای ذرت، سرخرطومی حنایی خرما، کرم خراط، مگس میوه مدیترانه‌ای، پسیل پسته و... را از اولویت‌ها برشمرد. وی همچنین بر بازدید مستمر از داروخانه‌های گیاهپزشکی، برگزاری کلاس‌های آموزشی با حضور حداکثری بهره‌برداران و ارسال به‌موقع گزارشات شهرستانی تأکید کرد.

نویسندگان این نشریه بهاره دامن کشان، غلامرضا برادران، آرش صباح، مهدی ناصری، محمدجواد عصار، ناصر رشیدی، نادر کوهی چله کران، محمد اسعدی، مهدی آزادوار، فاطمه گنجه ای زاده و هادی زهدی هستند.

نخستین نشست برخط مدیران شهرستان‌های شمال استان کرمان در سال ۱۴۰۵؛

تأکید سرپرست سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان بر پیگیری سهمیه سوخت اضطراری مرغداری‌ها و گلخانه‌ها و تشدید نظارت بازار

در نخستین جلسه ویناری سال ۱۴۰۵ با حضور مدیران سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان و مسئولان شهرستان‌های شمال استان، بر لزوم پیگیری سهمیه سوخت اضطراری مرغداری‌ها و گلخانه‌ها، تقویت نظارت بر بازار و رصد مستمر ملخ صحرائی تأکید شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان به نقل از روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان؛ نخستین جلسه ویناری مدیران شهرستان‌های شمال استان کرمان در سال ۱۴۰۵ با حضور ایمان کریم‌قاسمی سرپرست سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان، جاویدی معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی، زهدی رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی، پور عبدالله سرپرست معاونت بهبود تولیدات گیاهی، مدیر بازرسی، مدیر حفظ نباتات، مدیر باغبانی، مدیر بودجه و مدیر ترویج و آموزش کشاورزی در سالن اجتماعات سازمان برگزار شد.

در این نشست، سرپرست سازمان جهاد کشاورزی ضمن اشاره به مناسبت‌های اخیر، بر ضرورت پیگیری جدی دریافت سهمیه سوخت اضطراری برای مرغداری‌ها و گلخانه‌ها تأکید کرد. وی با اشاره به شرایط ویژه کنونی، از مدیران شهرستان‌ها و بازرسان تنظیم بازار خواست تا نظارت دقیق‌تری بر قیمت‌ها و موجودی اقلام اساسی در فروشگاه‌ها اعمال کنند تا از بروز کمبودهای احتمالی جلوگیری شود. در ادامه، موضوع رصد و پایش مستمر ملخ صحرائی مورد توجه قرار گرفت و سرپرست سازمان بر استفاده از ظرفیت علمی کارشناسان، متخصصین و امکانات موجود در شهرستان‌ها برای مدیریت این مسئله دستور عملیاتی صادر کرد.

پژوهش تعطیل نیست؛ تداوم تولید و امنیت غذایی در سنگر کشاورزی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان؛

انجام پایش و سم‌پاشی مبارزه با علف‌های هرز در مزارع گندم ایستگاه شهید زنده روح چوپار

با وجود شرایط جنگی و فضای حساس حاکم بر کشور، فعالیت‌های علمی در ایستگاه تحقیقاتی شهید زنده‌روح (چوپار) متوقف نشده و متخصصان و پژوهشگران این مرکز با تمرکز بر امنیت غذایی، عملیات پایش و سم‌پاشی علف‌های هرز در مزارع بذری گندم را با موفقیت اجرا کردند.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ با تداوم شرایط جنگی و ضرورت حفظ امنیت غذایی کشور، پژوهشگران و متخصصان ایستگاه تحقیقاتی شهید زنده‌روح (چوپار) همچنان در سنگر علم و تولید فعالیت خود را بدون وقفه و با قوت ادامه می‌دهند.

چهارشنبه ۱۲ فروردین ماه، در ادامه اقدامات پژوهشی و تولیدی این مرکز، عملیات پایش و سم‌پاشی علف‌های هرز در مزارع بذری گندم پرورشی و هزارخوشه با حضور وفا شهیدی، رئیس ایستگاه، به طور دقیق و برنامه‌ریزی شده انجام شد. این عملیات باهدف حفظ کیفیت مزارع بذری و جلوگیری از کاهش عملکرد گندم در سال زراعی جاری صورت گرفت.

وفا شهیدی اعلام کرد چرخ پژوهش حتی در ایام تعطیل و شرایط دشوار متوقف نمی‌شود و فعالیت‌های تحقیقاتی و میدانی با جدیت ادامه داشته و برنامه‌های پیش‌بینی شده برای سال جاری بدون وقفه دنبال خواهد شد.

پاسخ پژوهشگران به نیاز استان جهت معرفی ارقام جدید گندم دوروم مناسب کاشت در مناطق گرم و کم آب شهرستان ارزوئیه؛

معرفی رقم گندم دوروم ماهان ۱۹-۹۶-DW جهت کاشت در منطقه ارزوئیه

محمدعلی جواهری دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: رقم گندم دوروم «ماهان» در آزمایشات، سازگاری و عملکرد بیشتری از رقم شبرنگ داشته است. همچنین این رقم با توجه به مقاومت مناسب به تنش خشکی آخر فصل و از طرفی مقاومت به بیماری‌های زنگ زرد و قهوه‌ای به‌عنوان گزینه‌ای مناسب جهت جایگزینی با ارقام قدیمی و کاشت در منطقه ارزوئیه است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ جواهری دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی بیان کرد: رقم جدید گندم دوروم «ماهان» که در ابتدا به‌عنوان لاین DW-96-19 شناخته می‌شد پس از ارزیابی‌های میدانی در شهرستان ارزوئیه عملکردی بالاتر از رقم مرسوم منطقه یعنی «شبرنگ» نشان داده است. این رقم با پتانسیل عملکرد بالا، سازگاری مطلوب و زودرسی نسبی، یکی از گزینه‌ها خوب جهت کشت در مناطق گرم جنوب استان کرمان جهت تأمین گندم ماکارونی است.

به گفته جواهری رقم ماهان به دلیل مقاومت نسبی به تنش خشکی و گرما و نیز مقاومت مؤثر در برابر بیماری‌های زنگ زرد و قهوه‌ای، می‌تواند ریسک تولید را برای کشاورزان کاهش دهد.

دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی خاطر نشان کرد: بر اساس گزارش‌های جمع‌بندی شده، نشان می‌دهد جایگزینی رقم ماهان با ارقام گندم دوروم مرسوم منطقه در ارزوئیه، افزایش درآمد کشاورزان را در پی خواهد داشت.

در راستای بررسی وضعیت مزارع بذری گندم و جو در استان کرمان؛

تشکیل کمیته فنی بذری استان کرمان

با وجود فشارهای ناشی از وضعیت جنگی، برنامه‌ریزی بررسی وضعیت مزارع گندم و جو با قوت ادامه دارد. در این جلسه بر بازدیدهای مستمر از مزارع بذری گندم و جو، بررسی وضعیت رشدی مزارع پس از بارندگی‌های اخیر، مدیریت علف‌های هرز و پایش آفت سن گندم تأکید شد. گزارش‌هایی نیز درباره طرح‌های PVS گندم در مناطق سردسیر و گرمسیر ارائه شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ جلسه کمیته فنی بذری استان کرمان با حضور کارشناس مسئول و کارشناسان واحد استانی مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذری و نهال، معاونت بهبود تولیدات گیاهی، مدیر زراعت و کارشناسان سازمان جهاد کشاورزی، نمایندگان مرکز تحقیقات کشاورزی و شرکت‌های تولیدکننده بذری برگزار شد.

هرمزد نقوی کارشناس مسئول واحد استانی، بر ضرورت بازدیدهای مستمر از مزارع بذری گندم و جو تأکید کرد. بنا شد بازدیدها در مزارع بذری مناطق سردسیر و گرمسیر استان انجام و گزارش کامل آن در جلسه آینده ارائه شود.

معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی با اشاره به بارندگی‌های مناسب سال زراعی جاری وضعیت رشدی مزارع را مطلوب ارزیابی کرد و اعلام داشت که انتظار می‌رود عملکرد قابل قبولی حاصل شود.

در ادامه، مدیر حفظ نباتات استان گزارشی درباره وضعیت علف‌های هرز و سطح مبارزه با آن‌ها ارائه داد و بر ضرورت توجه ویژه به زمان بروز و ظهور آفت سن گندم و انجام مبارزه به‌موقع تأکید کرد.

در پایان، نمایندگان شرکت‌های تولیدکننده بذری نیز گزارشی از وضعیت طرح‌های PVS گندم در مناطق مختلف استان ارائه کردند.

توسط مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛

برگزاری وینارهای آموزشی در مرکز کرمان

فهرست وینارهای آموزشی هفته آتی از تاریخ شنبه ۲۲ فروردین لغایت یکشنبه ۲۳ فروردین ماه ۱۴۰۵ منتشر شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ وینارهای آموزشی هفته آتی از تاریخ شنبه ۲۲ فروردین لغایت یکشنبه ۲۳ فروردین ماه ۱۴۰۵ توسط مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان برگزار خواهد شد.

جدول زمان بندی و عناوین دوره های آموزشی (وینار) ویژه شبکه آموزش مجازی شامک

مركز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

ردیف	موضوع	ایام هفته	۹-۱۰،۱۳۰	۱۰۴۵-۱۲	گروه هدف
۲	۱۴۰۵/۰۱/۲۳	شنبه	زراعت آفتابگردان (الگوی کشت ملی) خانم دکتر کیبیری	زراعت آفتابگردان (الگوی کشت ملی) خانم دکتر کیبیری	کارشناسان و بهره برداران
۴	۱۴۰۵/۰۱/۲۳	یکشنبه	مدیریت تلفیقی آفات گوجه فرنگی در گلخانه (الگوی کشت ملی) خانم دکتر بمانی	-	کارشناسان و بهره برداران

آدرس وینارها: ورود به سایت <https://vc.areeo.ac.ir/ch/kermansch> و انتخاب گزینه مهمان

در مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان برگزار شد :

مراسم تبیین راهبردهای انقلاب اسلامی و بزرگداشت شهدای جنگ رمضان

به منظور تبیین راهبردهای انقلاب اسلامی و گرامیداشت یاد و خاطره رهبر مجاهد جمهوری اسلامی ایران، حضرت آیت الله العظمی امام سیدعلی خامنه‌ای (رضوان الله تعالی علیه)، و شهدای گرانقدر جنگ رمضان، همچنین دعا برای پیروزی جبهه حق بر باطل، مراسمی همراه با سخنرانی حجت الاسلام غفاری، مسئول حوزه نمایندگی ولی فقیه در سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان، قرائت سوره فتح و دعای توسل در مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ حجت الاسلام غفاری ضمن تسلیت شهادت رهبر انقلاب، فرماندهان، دانشمندان و جمعی از هم میهنان عزیز در حمله رژیم صهیونیستی آمریکایی، بر ضرورت انسجام مردم و پایداری به ولایت تأکید کرد و گفت: «این شهادت‌ها هرچند برای ملت ما سنگین و دشوار است، اما اراده و استقامت آنان را افزون تر می‌کند».

وی در ادامه به بیان ویژگی‌های شخصیتی رهبر شهید پرداخت و اظهار داشت: «در جنگ ۱۲ روزه، مدیریت میدانی جنگ با رهبر شهید بود که با وجود شهادت برخی فرماندهان، به خوبی اداره شد و این تجربه‌ای ارزشمند برای جنگ رمضان به شمار می‌رفت

او عدالت محوری را از برجسته‌ترین ویژگی‌های رهبر شهید برشمرد و افزود: «با وجود امکان حضور در پناهگاه در آغاز جنگ رمضان، ایشان این کار را نپذیرفتند تا همچون مردم در کنار آنان بمانند. ساده‌زیستی را سرلوحه زندگی قرار داده بودند و همین سبب پیوند عمیق قلبی مردم با ایشان بود. مردم نیز به دلیل ولایتمداری و اعتماد به رهبری، هرگز ایشان را تنها نگذاشتند و با حضور پرشور و همیشگی خود در صحنه و خیابان‌ها، حمایت کاملشان از نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران را نشان دادند. این همراهی گسترده، نمادی از وحدت، همبستگی ملی و وفاداری به راه شهدا و آرمان‌های انقلاب بود».

گفتنی است این مراسم روز چهارشنبه ۱۹ فروردین ماه، در سالن اجتماعات غدیر مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان با حضور حجت‌الاسلام غفاری مسئول حوزه نمایندگی ولی فقیه در سازمان جهاد کشاورزی استان، حجت‌الاسلام دوست‌محمدی سرپرست دفتر نمایندگی ولی فقیه در مرکز تحقیقات، معاونان، مسئولان و کارکنان مرکز برگزار شد.

<<ستاره>> می‌درخشد؛ رقم گندم نان مناسب کاشت‌های تاخیری و مناطق کم آب شهرستان ارزوئیه معرفی رقم لاین ۱۹-۹۲-S جهت کاشت در مناطق گرم و کم آب استان کرمان (خصوصاً در کاشت‌های تاخیری)

محمدعلی جواهری دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: ستاره رقمی مناسب کشت‌های تاخیری و متحمل به تنش خشکی و گرمایی آخر فصل در منطقه ارزوئیه است. رقم گندم نان ستاره لاین ۱۹-۹۲-S با ویژگی‌هایی همچون عملکرد مناسب، زودرسی، کارایی مصرف بالاتر آب و تحمل به تنش خشکی و گرمای انتهای فصل، به‌عنوان یکی از گزینه‌های امیدبخش برای کشت در مناطق گرم و کم‌آب استان کرمان است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان، رقم گندم نان «ستاره» (لاین ۱۹-۹۲-S)، توسط محمدعلی جواهری، دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کرمان، به‌عنوان یکی از گزینه‌های مناسب برای کاشت‌های تاخیری در شرایط اقلیمی منطقه ارزوئیه استان کرمان پیشنهاد گردید.

این رقم به‌ویژه برای کشت‌های تاخیری و مناطق دارای تنش آبی و گرمایی آخر فصل پیشنهاد می‌شود. ستاره با داشتن ویژگی‌هایی همچون عملکرد مطلوب، زودرسی، کارایی مصرف آب بیشتر، تحمل بالا به تنش خشکی و گرمایی و مقاومت خوب نسبت به

بیماری زنگ زرد گندم، می‌تواند در کشت‌های تاخیری در منطقه خشک ارزویی استفاده گردد.

به گفته جواهری دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی رقم ستاره باوجود مزایای متعدد، دارای یک نقطه‌ضعف نیز هست؛ این رقم در صورت مدیریت نادرست مزرعه (به‌ویژه هنگام برداشت) به ریزش دانه حساس است.

شناسایی و توسعه ارقام متحمل به تنش‌های محیطی، بخشی از برنامه راهبردی بخش تحقیقات زراعی باغی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان برای سازگاری با تغییرات اقلیمی و افزایش بهره‌وری در اراضی کم‌آب کرمان است.

در راستای برنامه ریزی فعالیت‌های فرهنگی، ایثار و مقاومت ؛

جلسه شورای فرهنگی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان برگزار شد

جلسه شورای فرهنگی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان با محوریت برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی در حوزه فعالیت‌های فرهنگی، ایثار و مقاومت، روز یکشنبه ۲۳ فروردین‌ماه به ریاست هادی زهدی رئیس مرکز، با حضور حجت‌الاسلام دوست‌محمدی سرپرست دفتر نمایندگی ولی‌فقیه در مرکز و سایر اعضای شورا برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ در این نشست حجت‌الاسلام دوست‌محمدی ضمن قدردانی از حضور مؤثر و فعالیت‌های مداوم رئیس، معاونان و مدیران مرکز در روزهای جنگ، تأکید کرد: «با وجود تعطیلات، جریان پژوهش و آموزش در مرکز هرگز متوقف نشد و امید است در سال جدید با تلاش، پشتکار و روحیه جهادی بتوانیم زمینه‌ساز گام‌های بزرگ در پیشرفت کشور باشیم.» وی همچنین گزارشی از برنامه‌ها و اقدامات فرهنگی انجام‌شده در ایام ماه مبارک رمضان ارائه کرد .

در ادامه جلسه، تصمیماتی در خصوص برگزاری مراسم شهادت امام جعفر صادق (ع)، برپایی جشن‌های دهه کرامت، دیدار با خانواده شهدای جنگ رمضان و تقدیر از فعالان حوزه نماز اتخاذ شد.

ارزیابی میدانی طرح‌های تحقیقاتی گندم و جو در ایستگاه تحقیقاتی شهید زنده‌روح؛

بازدید کارشناسان ثبت و گواهی بذر و نهال از سه طرح تحقیقاتی مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان

کارشناسان بخش تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال در بازدیدهای مستمر از سه طرح تحقیقاتی مستقر در ایستگاه شهید زنده‌روح مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان، وضعیت علف‌های هرز، تغذیه، آبیاری و پایش آفت سن را بررسی کردند. این طرح‌ها با هدف تعیین ارزش زراعی ارقام گندم نان و دوروم و همچنین معرفی خصوصیات فنوتیپی ارقام مختلف گندم و جو اجرا شده‌اند.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ بازدید کارشناسان بخش تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال از سه طرح فعال تحقیقاتی این بخش در ایستگاه تحقیقاتی شهید زنده‌روح مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان انجام شد. در این بازدیدها، وضعیت علف‌های هرز و شرایط تغذیه ای بررسی و عملیات وجین، و تغذیه با کود اوره انجام شد، همچنین بررسی میزان شیوع آفت سن و تابلوگذاری طرح‌ها از دیگر محورهای این بازدیدها بود.

طرح‌های مورد بررسی شامل موارد: تعیین ارزش زراعی ارقام گندم نان، تعیین ارزش زراعی ارقام گندم دوروم و طرح کرت‌های مرجع می باشد که طرح های ۱ و ۲ برای معرفی ارقام جدید گندم نان و گندم دوروم توسط مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال در حال انجام است و طرح سوم که شامل کاشت ارقام مختلف گندم و جو است، با هدف فراهم کردن بستری برای آشنایی با خصوصیات فنوتیپی و ظاهری ارقام مختلف گندم و جو اجرا می‌شود؛ موضوعی که نقش مهمی در افزایش دقت کارشناسان کنترل و گواهی بذر در بازدیدهای میدانی مزارع بذری دارد.

گفتنی است این بازدیدها به منظور پایش منظم این طرح‌ها برای ارتقای کیفیت تولید بذر و معرفی ارقام برتر تا زمان برداشت محصول ادامه خواهد داشت.

با هدف پایش روند تولید طبقات بذور پرورشی گندم و جو

بازدید میدانی از مزارع بذور پرورشی و هزار خوشه ایستگاه تحقیقات شهید زنده‌روح جوپار

بازدید میدانی از مزارع بذور پرورشی و هزارخوشه ایستگاه تحقیقات شهید زنده‌روح جوپار به منظور بررسی پایش و ارزیابی روند تولید این بذور در روز یکشنبه ۲۳ فروردین‌ماه انجام شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان، در این بازدید که با حضور محمدعلی جواهری عضو هیات علمی بخش تحقیقات زراعی و باغی و وفا شهیدی رئیس ایستگاه تحقیقات جوپار همراه بود، آخرین وضعیت مزارع از نظر جمعیت سن مادری، علف‌های هرز و سایر عوامل مدیریتی مورد بررسی دقیق قرار گرفت.

در جریان این بازدید، جواهری ضمن ارزیابی وضعیت زراعی و میزان پیشرفت برنامه تولید بذور پرورشی، توصیه‌های فنی لازم برای بهبود کیفیت محصول و مدیریت آفات را ارائه کرد.

با هدف تسریع در تصمیم‌گیری درخواست‌ها و پیشنهادات واصله؛

کمیسیون معاملات مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان تشکیل شد

هادی زهدی رییس مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گفت: این جلسه به منظور تسریع در رسیدگی و تصمیم‌گیری در خصوص درخواست‌ها و پیشنهادات واصله و ارزیابی قراردادهای در حال اجرا روز یکشنبه ۲۳ فروردین‌ماه تشکیل شد.

با هدف اولویت‌دهی به سلامت طرح‌های تحقیقاتی کشاورزی؛

عملیات میدانی مبارزه با علف‌های هرز در ایستگاه تحقیقات شهید زنده‌روح استان کرمان

وفا شهیدی رئیس ایستگاه تحقیقات گفت: به منظور حفاظت از طرح‌های تحقیقاتی و بهینه‌سازی شرایط مطلوب برای رشد، عملیات میدانی پاک‌سازی و حذف علف‌های هرز در ایستگاه تحقیقاتی شهید زنده‌روح (جوپار) با جدیت و دقت دنبال می‌شود.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ وفا شهیدی رئیس ایستگاه تحقیقاتی جوپار با اشاره به اهمیت این اقدام اظهار داشت: «علف‌های هرز یکی از مهم‌ترین عوامل تهدیدکننده کیفیت نتایج تحقیقاتی هستند، زیرا در جذب منابع با گیاهان رقابت می‌کنند این عملیات گامی راهبردی برای صیانت از تیمارهای تحقیقاتی محسوب می‌شود.

وی افزود: در این مرحله از عملیات، تمرکز اصلی بر حذف گونه‌های مهاجم در مجاورت طرح‌های تحقیقاتی است تا با پیشگیری از گسترش آن‌ها و همچنین جلوگیری از بروز آفات و بیماری‌ها بستری مناسب برای فعالیت محققان فراهم شود.

شهیدی اجرای این عملیات را اقدامی راهبردی برای صیانت از سلامت تیمارهای تحقیقاتی دانست و گفت: این اقدامات در راستای افزایش دقت نتایج تحقیقات و بهبود شرایط رشد گیاهان در ایستگاه انجام شود.

در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان برگزار شد؛

مراسم گرامیداشت سالروز شهادت امام جعفر صادق (ع)

به مناسبت سالروز شهادت امام جعفر صادق (ع) و به نیت پیروزی رزمندگان اسلام و نابودی کفر و استکبار جهانی، مراسم پر فیض و معنوی دعای توسل توسط مداح اهل بیت مهدی علی‌محمدی و با حضور هادی زهدی رئیس مرکز، حجت الاسلام دوست محمدی سرپرست دفتر نمایندگی ولی فقیه در مرکز و جمعی از همکاران روز دوشنبه ۲۴ فروردین در محل نمازخانه برگزار شد.

18

توسط
مرکز

تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛

برگزاری وینارهای آموزشی در مرکز کرمان

فهرست وینارهای آموزشی هفته آتی از تاریخ شنبه ۲۹ فروردین لغایت سه شنبه یک اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ منتشر شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ وینارهای آموزشی هفته آتی از تاریخ شنبه ۲۹ فروردین لغایت سه شنبه یک اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ توسط مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان برگزار خواهد

جدول زمان بندی و عناوین دوره های آموزشی (وینار) ویژه شبکه آموزش مجازی شامک

شد.

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

ردیف	مورخ	ایام هفته	۱۳۰۰-۹	۱۲-۱۰۴۵	گروه هدف
۱	۱۴۰۵/۰۱/۲۹	شنبه	شناسایی و طبقه بندی لایه های سطحی خاک های جنگلی و تولید مواد عالی به منظور استفاده در علوم کشاورزی آقای دکتر بیرانوند	شناسایی و طبقه بندی لایه های سطحی خاک های جنگلی و تولید مواد عالی به منظور استفاده در علوم کشاورزی آقای دکتر بیرانوند	کارشناسان و بهره برداران
۲	۱۴۰۵/۰۱/۳۰	یکشنبه	مدیریت بیماری های خاکزاد سیب زمینی (الگوی کشت ملی) خانم مهندس روزبه	-	کارشناسان و بهره برداران
۳	۱۴۰۵/۰۱/۳۱	دوشنبه	پسیل گلایی و کنترل آن (الگوی کشت ملی) خانم دکتر سرنوشت	گردشگری روستایی در استان کرمان با تاکید بر آبشار کشیت و روستای شفیق آباد خانم مهندس تقی زاده	کارشناسان و بهره برداران
۴	۱۴۰۵/۰۲/۰۱	سه شنبه	مدیریت تلفیقی آفات مهم پسته (الگوی کشت ملی) خانم دکتر بمانی	مدیریت تلفیقی آفات مهم پسته (الگوی کشت ملی) خانم دکتر بمانی	کارشناسان و بهره برداران

آدرس وینارها: ورود به سایت <https://vc.areeo.ac.ir/ch/kermansch> و انتخاب گزینه مهمان

آفتاب سوختگی؛ تهدید خاموش باغ‌های پسته و عامل زمینه‌ساز آلودگی‌های قارچی؛

کاربردی‌ترین راهکارهای کاهش خسارت آفتاب سوختگی در درختان پسته

19

علی اسماعیل پورپیشکسوت و مدیر شرکت نواندیشان پسته کویر مستقر در مرکز رشد تخصصی کشاورزی استان کرمان هشدار می‌دهد که آفتاب سوختگی در درختان پسته اگرچه عامل مستقیم قارچ نیست، اما با ایجاد زخم، استرس و کاهش مقاومت گیاه، مسیر آلودگی‌های قارچی از جمله پسیلومایسس را هموار می‌کند. او با اشاره به افزایش دما و تابش شدید آفتاب در مناطق پسته‌خیز، مهم‌ترین راهکارهای کاهش خسارت را در پنج محور مدیریتی شامل هرس اصولی، آبیاری صحیح، محلول‌پاشی مواد محافظتی، استفاده از سایه‌بان و رنگ آمیزی تنه و شاخه‌ها عنوان می‌کند.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ علی اسماعیل پور با بیان اینکه آفتاب سوختگی یکی از جدی‌ترین عوامل خسارت‌زا در باغ‌های پسته است، توضیح می‌دهد که این عارضه در اثر تابش شدید نور و افزایش دمای بافت‌های میوه، برگ یا تنه ایجاد شده و موجب تخریب سلولی و کاهش کیفیت محصول می‌شود. به گفته او، آفتاب سوختگی با ایجاد زخم و ضعف فیزیولوژیک، احتمال آلودگی قارچی را به‌طور چشمگیری بالا می‌برد. وی آلودگی قارچی پسیلومایسس را از نمونه‌های بارز آلودگی‌هایی دانست که عمدتاً از طریق همین آسیب اولیه وارد بافت‌های درخت می‌شوند.

اسماعیل پور مهم‌ترین علائم آفتاب سوختگی را ایجاد لکه‌های زرد و قهوه‌ای روی میوه، سوختگی پوست، ترک‌های تنه و افت کیفیت بازاری پسته عنوان کرده و تأکید می‌کند که گرمای شدید، کمبود سایه و تنش آبی از عوامل اصلی بروز این عارضه هستند.

او پنج راهکار اصلی برای کاهش خسارت معرفی می‌کند. نخست، مدیریت سایه‌اندازی و پرهیز از هرس شدید که باعث قرار گرفتن مستقیم میوه در معرض آفتاب می‌شود. دوم، تنظیم دقیق آبیاری و پیشگیری از تنش خشکی در روزهای گرم، سومین راهکار، استفاده از مواد محافظتی مانند کائولین و محلول‌پاشی کلسیم است که نقش مهمی در کاهش دمای سطح و افزایش استحکام بافت دارند. به گفته او، تجربه باغداران نشان می‌دهد که این روش تأثیر قابل توجهی در کاهش شدت آفتاب سوختگی دارد.

وی استفاده از سایبان و تورهای ضد آفتاب را چهارمین راهکار مؤثر معرفی کرده و اشاره می‌کند که نتایج تحقیقات نشان داده استفاده از سایه‌بان‌های ۳۰ تا ۵۰ درصد، دمای محیط را تا ۵ درجه کاهش داده و میزان آفتاب سوختگی میوه را هشت برابر کمتر می‌کند. همچنین سایه باعث کاهش زودخندانی و در نتیجه کاهش آلودگی آفلاتوکسین می‌شود.

آخرین توصیه او رنگ آمیزی تنه با رنگ سفید و استفاده از پوشش‌های پارچه‌ای برای کاهش دمای شاخه‌هاست. اسماعیل پور می‌گوید این روش ساده و کم‌هزینه، خصوصاً در مناطق با تنش شوری و دور آبیاری زیاد بسیار مؤثر است و از ترک خوردگی و بروز آلودگی قارچی جلوگیری می‌کند.

رئیس بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان عنوان کرد:

گام‌های مؤثر در بازدید از ایستگاه تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری آب باریک گنبدی

سید شاهین آقامیرزاده رئیس بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان گزارشی از فعالیت‌های انجام شده در بازدید از ایستگاه تحقیقاتی آب باریک گنبدی ارائه داد. این فعالیت‌ها شامل بازدید از سیل‌گیری عرصه پخش سیلاب و جنگل دست‌کاشت بیابانی پس از بارندگی‌های اخیر، تهیه آمار طرح اثر پخش سیلاب بر نفوذپذیری خاک سطحی و مدیریت روان‌آب سطحی در عرصه جنگل دست‌کاشت است.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ سیدشاهین آقامیرزاده، رئیس بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری گفت: بازدید از سیل‌گیری عرصه پخش سیلاب و جنگل دست‌کاشت بیابانی آب باریک متعاقب بارندگی‌های اخیر انجام و مشاهده شد خوشبختانه، بخش‌هایی از عرصه ایستگاه پخش سیلاب، به ویژه در نواحی جنگل دست‌کاشت بیابانی اکالیپتوس و کنار، سیل‌گیری انجام شده است.

وی افزود: همچنین تهیه آمار طرح اثر پخش سیلاب بر نفوذپذیری خاک سطحی انجام شد و در ایستگاه آب باریک با توجه به زمانبندی امورات داده برداری طرح ملی اشاره شده در سطح استان پیشرفت خوبی در رابطه با عملیات صحرایی اندازه‌گیری نفوذپذیری با استفاده از روش استوانه مضاعف و سرعت سنجی حرکت آب در خاک وجود دارد.

آقا میرزاده اظهار داشت: مدیریت روان‌آب سطحی در عرصه جنگل دست‌کاشت صورت گرفت و با توجه به دبی قابل قبول روان‌آب در سطح جنگل توسط همکاران ایستگاه با استفاده از ادوات اولیه و تراکتور کانال‌ها و خاکریزهای پخش آسیب دیده از سنوات قبل ترمیم شده تا حدی که همه درختان موجود در عرصه از روان‌آب‌ها بهره‌مند شوند. این جنگل دست‌کاشت بیابانی دارای اهمیت اکوتوریستی و تفرجگاهی به‌عنوان بزرگترین لکه سبز دست‌کاشت شهرستان اهمیت دارد و پذیرای گردشگران خواهد بود.

گامی تازه برای حمایت از شرکتهای فناور؛

برگزاری جلسه بررسی و رفع موانع شرکتهای فناور در زمینه دریافت تسهیلات

جلسات بررسی و رفع موانع شرکتهای در زمینه دریافت تسهیلات، با حضور نمایندگان پارک علم و فناوری، مدیر مرکز رشد و ناظرین واحدهای فناور برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ در جلسات تخصصی که در روزهای ۲۴ و ۲۶ فروردین ۱۴۰۵ با حضور الهه محسنی مسئول فناوری پارک به عنوان نماینده پارک، لاله یزدانپناه مدیر مرکز رشد، ناظرین واحدهای فناور و کارشناسان مرکز رشد برگزار شد به بررسی میزان تسهیلات و رفع چالشها جهت ادامه واریز تسهیلات شرکتهای و ارائه گزارشهای عملکرد واحدهای فناور در حضور داوران و ناظرین پرداخته شد و مقرر شد واریزی اقساط تسهیلات از سوی پارک علم و فناوری استان به زودی انجام شود.

هدف از برگزاری این جلسات، تسهیل روند حمایت‌های مالی، شفاف‌سازی مراحل دریافت تسهیلات و اطمینان از تحقق اهداف فناورانه واحدها عنوان شد.

مزارع بذری ارزوییہ زیر ذرہ بین کارشناسان؛

تأکید بر مخلوط‌کشی به موقع در مزارع بذری ارزوییہ استان کرمان

در جریان بازدید کارشناسان بخش تحقیقات ثبت و گواهی بذر ونهال مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان و سازمان جهاد کشاورزی به همراه نمایندگان شرکت‌های تولیدکننده بذر از مزارع بذری ارزوییہ، بر ضرورت انجام مخلوط‌کشی به موقع و دقیق در آستانه فصل برداشت تأکید شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ بازدیدی از مزارع بذری شرکت‌های تولیدکننده بذر در منطقه ارزوییہ با حضور کارشناسان بخش ثبت و گواهی بذر و نهال، کارشناس سازمان جهاد کشاورزی استان و نمایندگان شرکت‌های فعال در این حوزه انجام شد.

با توجه به نزدیک شدن فصل برداشت، مسئولان حاضر در بازدید بر اهمیت مخلوط‌کشی به موقع، اصولی و مؤثر تأکید کردند. به گفته کارشناسان، اجرای دقیق این مرحله نقش مهمی در ارتقای کیفیت بذر دارد.

در پایان، راهنمایی‌های لازم به مسئولان مزارع ارائه شد و مقرر شد عملیات مخلوط‌کشی در بازه زمانی مناسب انجام شود تا استانداردهای کیفی بذر تولیدی حفظ شود.

با محوریت ارتقای کیفیت بذر گندم؛

کمیته فنی بذر استان کرمان تشکیل شد

این جلسه با حضور معاونت بهبود تولیدات گیاهی و کارشناسان سازمان، کارشناس مسئول و کارشناسان بخش ثبت و گواهی بذر واحد استانی، نمایندگان مرکز تحقیقات کشاورزی استان و نمایندگان شرکت‌های تولیدکننده بذر تشکیل شد. در این نشست ضمن بررسی آخرین وضعیت مزارع بذری گندم نان و دوروم، بر اهمیت انجام به موقع و دقیق عملیات مخلوط‌کشی تا پیش از برداشت تأکید شد.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ در این نشست کارشناسان بخش ثبت و گواهی بذر و سازمان جهاد کشاورزی استان در خصوص وضعیت مزارع بذری توضیحاتی ارائه کردند که بیشترین تأکید بر اهمیت فرایند

مخلوط کشتی در زمان باقیمانده تا نزدیک شدن به برداشت در مزارع گندم نان و گندم دوروم بود و خواستار توجه ویژه نمایندگان شرکت های تولید کننده بذر به این موضوع شده و بر آن تاکید کردند.

در ادامه مقرر شد بازدیدهای مستمر کارشناسان بخش ثبت و گواهی بذر و ارائه گزارش های هفتگی در جلسات کمیته فنی بذر ادامه یابد و تشکیل کمیته فنی بذر در شهرستان ارزوئیه که قطب تولید گندم استان است با حضور پیمانکاران حقیقی و حقوقی در محل جهاد کشاورزی شهرستان صورت گیرد.

همچنین نمایندگان شرکت های تولید کننده بذر خاطر نشان کردند که تا کنون سطوحی از مزارع بذری گندم از علف های هرز، سایر ارقام و سایر گونه ها پاکسازی شده و این کار به طور مستمر و جدی ادامه خواهد یافت.

گفتنی است این نشست روز یکشنبه ۳۰ فروردین در محل سالن جلسات پژوهش مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان تشکیل شد.

در راستای ساماندهی مصرف و توزیع کود؛

کمیته تغذیه گیاهی استان کرمان تشکیل شد

این نشست با حضور رئیس مرکز تحقیقات، معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان، رئیس شرکت خدمات حمایتی، رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی، مدیر باغبانی و نماینده بهبود گیاهی سازمان جهاد کشاورزی به همراه همکاران بخش تحقیقات خاک و آب تشکیل شد. محور اصلی جلسه، تصمیم گیری درباره تعیین نرم های کودی در سامانه توزیع و پایش کود برای محصولات کشاورزی بود.

به گزارش روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان؛ هدف اصلی از تشکیل این جلسه، بررسی و تصمیم گیری جهت تعیین نرم های کودی در سامانه توزیع پایش کود برای محصولات کشاورزی بود و در این خصوص بحث و تبادل نظر به عمل آمد و تصمیمات لازم در خصوص توزیع کود با توجه به جدول نیاز کودی ارائه شده از طرف بخش تحقیقات خاک و آب مرکز تحقیقات به سازمان و به صورت تقسیط انجام شود.

گفتنی است این نشست روز یکشنبه ۳۰ فروردین در محل سالن جلسات پژوهش مرکز تحقیقات کشاورزی استان کرمان تشکیل شد.

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

ضمائم

بخش ثبت و گواهی بذر و نهال استان

دستاورد: تامین امنیت بذر (seed security)

هدف: دسترسی به بذر گواهی شده گندم و جو در زمان و مکان مناسب و محدود کردن استفاده از بذر خودمصرفی به منظور افزایش عملکرد در واحد سطح

بخش ثبت و گواهی بذر و نهال استان

اجرای هر ساله طرح گزینش مرجع اهداف: شناسایی ارقام از نظر خصوصیات رشدی و سایر صفات -مقایسه ارقام -معرفی ارقام جدید :

تامین امنیت بذر

بخش تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال استان کرمان

دستاوردهای شاخص بخش علوم دامی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

- معرفی شاخص انتخاب مناسب جهت افزایش تولید و بهره‌وری گله‌های بز کرکی رایینی
- دستورالعمل ترویجی تولید خوراک دام با استفاده از علف‌های هرز باغات
- دستورالعمل ترویجی تولید خوراک آبزیان با استفاده از پودر میلورم)
- پایش و ثبت دو نژاد شاخص دام سبک بومی استان (بز کرکی رایینی و گوسفند کرمانی)
- دستورالعمل ترویجی استفاده از کنگر فرنگی در تغذیه دام
- بهبود کمیت و کیفیت کرک تولیدی بزهای کرکی عشایر از طریق همکاری‌های علمی و تحقیقاتی بین‌المللی

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

سازمان تحقیقات آموزش و توسعه کشاورزی

جهاد کشاورزی

دستاوردهای شاخص بخش ثبت و گواهی بذر و نهال مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

- نظارت جامع بر تولید حدود ۵۰۰۰ تن بذر گندم، جو، ذرت و پنبه: از مرحله انتخاب زمین کشت تا برداشت نهایی در مزارع
- کنترل فرآیندهای پس از برداشت بذر: شامل بوجاری، پارت‌بندی و نمونه‌برداری در انبارها
- تجزیه کیفی و تعیین قوه نامیه بیش از ۳۰۰ نمونه بذر گندم در آزمایشگاه
- نظارت بر تولید بیش از ۱ میلیون اصله نهال و چندین مجموعه کشت بافتی
- اجرای طرحهای تحقیقاتی از جمله طرح کرتهای مرجع و طرح VCU
- انجام هر ساله آزمون مهارت تجزیه کیفی و تعیین قوه نامیه بذور گندم و جو
- ارتقا حداقل شاخص های تعیین کننده کیفیت بذر بویژه در طبقات پرورشی و مادری

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

دستاوردهای شاخص بخش ثبت و گواهی بذر و نهال استان کرمان

روایت دستاوردها

دستاوردهای شاخص مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

- ✓ مبارزه با آفات قرنطینه ای (سوسک سرخرطومی حنایی خرما و کرم برگ‌خوار پاییزه ذرت)
- ✓ مدیریت تلفیقی محصول (ICM) در باغات خرما و گردو استان کرمان
- ✓ ناظر فنی نهضت کاشت یک میلیارد درخت
- ✓ کنترل سیل در منطقه آب باریک (پروژه های آبخیزداری)
- ✓ نظارت بر الگوی کشت و کاربری اراضی
- ✓ تهیه سند و نقشه راه گیاهان دارویی استان کرمان
- ✓ ساخت دستگاه پرتابل تخمین رطوبت میوه خرما بر پایه خواص دی الکتریک
- ✓ مشارکت در معرفی ارقام جدید زراعی و باغی
- ✓ استفاده از ضایعات کشاورزی

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

نقاط قوت و ضعف گل محمدی در استان کرمان

مجری: محمدرضا کدوری

زمینه دستاورد: جنگل و مرتع

مهمترین نقاط قوت و فرصت‌های گل محمدی در استان کرمان

- کیفیت بالای محصولات گل محمدی استان کرمان (منطقه لاله زار)
- امکان ایجاد بوم گردی و برگزاری جشنواره‌های گل محمدی در استان کرمان
- سابقه تولید گل و کلاب و اسانس گل محمدی از استان کرمان
- وجود ظرفیت‌های بالقوه در زمینه تولید محصول و فرآورده‌های دارویی
- امکان تولید ارگانیک گل محمدی
- وجود رسانه‌های جمعی به منظور اطلاع رسانی و آموزش کشاورزان
- توانایی ایجاد اشتغال بخش کشاورزی با توسعه فرآوری محصول
- وجود مناطق مستعد کشت گونه گل محمدی در استان کرمان
- وجود صنایع تبدیلی و فرآوری محصول در شهرستان بردسیر
- سطح زیر کشت بالای گل محمدی و پتانسیل تولید بالا

نقاط ضعف و تهدیدات گل محمدی

- خام فروشی و عدم تولید محصول نهایی (کاتکریت، آبلوت)، عدم تولید دارو و فرآورده‌های دارویی، بهداشتی و غذایی
- حضور دلال‌های گل محمدی از ابتدای فصل برداشت و خرید با قیمت پایین گل و غنچه در استان
- هزینه بالای برداشت گل توسط کارگر
- عدم آموزشی و مدیریت مناسب در گلستان‌های گل محمدی
- عدم وجود تعاونی‌ها و تشکل‌های متخصص بازار یابی با حضور تولید کنندگان گل
- عدم درجه بندی و بسته بندی مناسب غنچه و گل خشک
- فروش فله‌ای گل محمدی به سایر استان‌های کشور
- عدم آگاهی از میزان نیاز بخش صنعت از میزان تولید گل محمدی
- مشکل مبارزه با آفات و بیماری به دلیل ارگانیک بودن محصول گل در مناطق کشت
- سرمزدگی بونه‌های گل محمدی در زمستان و سرمزدگی محصول گل محمدی در ابتدای فصل
- طولانی بودن دوره اقتصادی شدن پایه‌های گل محمدی (از سال چهارم به بعد)
- عدم وجود ماشین آلات برداشت گل

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

نقاط قوت و ضعف گل محمدی در استان کرمان

مجری محمدرضا کدوری

دستاوردهای بخش تحقیقات اقتصادی-اجتماعی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

۱

ارزیابی اقتصادی محصولات گلخانه ای شمال استان کرمان

۲

بررسی و تدوین ساختار جامع زنجیره ارزش مرکبات جنوب کرمان با تأکید بر صادرات و الزامات پایداری آن

۳

ارزیابی اقتصادی فعالیتهای پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی شمال و جنوب استان کرمان

۴

تدوین برنامه توسعه پایدار صنعت دامپروری استان کرمان

۵

بررسی اقتصادی و زیست محیطی استفاده از سایبان در باغات پسته

۶

بررسی مزیت نسبی و سودآوری محصولات زراعی استان کرمان

۷

بررسی عوامل تأثیرگذار بر نرخ پذیرش گندم دوروم و چالشهای تولید آن در استان کرمان

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

فناوری نو؛ بهره‌وری بالا، سفره غنی تر باتات

کشاورزی حفاظتی راهکاری برای کاهش مصرف آب و تعدیل اثرات مخرب تغییر اقلیم

نتایج کلیدی

کاهش حجم آب مصرفی در هکتار
افزایش ماده آلی و حاصلخیزی خاک
پایداری تولید و حفظ منابع آب و خاک
کاهش هزینه های تولید و افزایش
عملکرد محصول در واحد سطح

مزایای اقتصادی

کاهش آب مصرفی گیاه و کاهش تلفات تبخیر از سطح خاک
افزایش ماده آلی و حاصلخیزی خاک
افزایش نفوذ پذیری آب در خاک و کاهش فرسایش خاک
کاهش هزینه های تولید و سوخت مصرفی
دستیابی به امنیت غذایی پایدار
تعدیل و کاهش اثرات مخرب تغییر اقلیم

کشاورزی حفاظتی مجموعه ای از عملیات زراعی هدفمند (حفظ مواد آلی خاک، کاهش عملیات خاک ورزی، و تناوب زراعی) است که نقش بسیار موثری در حفظ منابع آب و خاک، امنیت غذایی پایدار و کاهش اثرات مخرب تغییر اقلیم دارد.

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

کشاورزی حفاظتی راهکاری برای کاهش مصرف آب و تعدیل اثرات مخرب تغییر اقلیم

مجری: حمید نجفی نژاد

استفاده از پوشش توری برای محافظت خوشه خرما مطالعه موردی: استان کرمان

زمینه دستاورد: گیاهپزشکی

مجری: مهدی ناصری

کیسه های پارچه ای محافظ خوشه

۱
جلوگیری از تخم‌ریزی شب پره میوه
خوار روی خوشه خرما و ایجاد خسارت
بوسیله لاروهای آفت

۲
جلوگیری از خسارت سایر آفات و
بخصوص پرتندگان به خوشه خرما

۳
جلوگیری از ریزش خرماهای پیش رس
و نیز ممانعت از نشستن گرد و غبار
روی میوه

۴
برداشت میوه بسیار آسانتر شده و
میزان خسارت آفات بسیار کاهش
می یابد

استفاده از پوشش توری برای محافظت خوشه خرما

مجری: مهدی ناصری

معرفی رقم دوروم ماهان (۱۹-۹۶-DW) جهت کاشت در مناطق گرم استان کرمان

مجری: محمدعلی جواهری
دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی استان کرمان

مزایا رقم دوروم ماهان

- پتانسیل عملکرد بالا
- سازگاری و پایداری عملکرد خوب
- کمی زودرس تر از رقم شبرنگ
- تحمل نسبتاً خوب به تنش خشکی و گرمای آخر فصل
- مقاومت به بیماری های زنگ زرد و زنگ قهوه ای

نتایج و دستاوردهای اقتصادی

با توجه به عملکرد بالاتر رقم ماهان نسبت به ارقام مرسوم منطقه در شهرستان ارزویه، جایگزینی رقم ماهان با ارقام مرسوم باعث افزایش درآمد کشاورزان شده و در شرایط سخت اقتصادی فعلی آثار اجتماعی مثبتی به همراه خواهد داشت.

مقایسه صفات زراعی گندم ماهان با شاهد (شبرنگ) در شهرستان ارزویه

رقم شاهد (شبرنگ)	رقم ماهان	صفت
۷۰۱۶	۷۰۸۲/۵	میانگین عملکرد دانه (کیلوگرم)
۸۹	۹۳	میانگین ارتفاع بوته (سانتیمتر)
۱۷۲	۱۶۳	میانگین تعداد روز تا رسیدگی فیزیولوژیک

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

معرفی رقم دوروم ماهان (۱۹-۹۶-DW) جهت کاشت در مناطق گرم استان کرمان

مجری: محمدعلی جواهری

معرفی رقم ستاره لاین (S-92-19) جهت کاشت در مناطق گرم و کم آب استان کرمان

ستاره رقمی است مناسب کشت های تاخیری و متحمل به تنش خشکی و گرمایی
آخر فصل در منطقه ارزویه

محقق در کرمان: محمدعلی جواهری
دانشیار بخش تحقیقات زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کرمان

معایب

حساس به ریزش دانه (اگر مدیریت صحیح
خصوصا هنگام برداشت رعایت نگردد).

ویژگی های رقم نان ستاره

- ❖ عملکرد خوب
- ❖ دارای کلرای مصرف آب بیشتر
- ❖ زودرس و متحمل به تنش خشکی
- ❖ مقاوم به تنش گرمای آخر فصل
- ❖ مناسب تاریخ کاشت های تاخیری
- ❖ مقاوم به زنگ زرد گندم

توصیه ترویجی

□ در مناطقی از دشت ارزویه استان کرمان که با کمبود منابع آبی و تنش رطوبتی زیاد مواجه می باشد، کاشت رقم ستاره بدلیل زودرسی توصیه می گردد. همچنین این رقم بدلیل زودرسی با تنش گرمای آخر فصل مواجه نمی گردد و مناسب تاریخ کاشت های تاخیری می باشد

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

معرفی رقم ستاره لاین (S-92-19) جهت کاشت در مناطق گرم و کم آب استان کرمان

مجری: محمدعلی جواهری

تنظیم کننده‌های رشد گیاهی؛ رویکردی نوین برای افزایش پایداری تولیدات گیاهی

رزینا کبیری - محقق بخش تحقیقات زراعی-باغی

مزایای اقتصادی

کاهش مصرف نهاده‌ها (کود و آب)،
افزایش بهره‌وری تولید، بهبود کیفیت
بازاریابی محصول و کاهش هزینه‌های
تولید.

مزایای زیست محیطی

کاهش آلودگی ناشی از مصرف بیش از
حد کود و سموم، افزایش کارایی جذب
عناصر غذایی و کمک به پایداری تولید
در شرایط اقلیمی متغیر.

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

تنظیم کننده های رشد گیاهی؛ رویکردی نوین برای افزایش پایداری تولیدات گیاهی

تهیه کننده: رزینا کبیری

تات
مراکز تحقیقات آموزش و آموزش کشاورزی

تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی با روش‌های نوین پخش سیلاب راهکاری جدید برای مقابله با کم‌آبی و بازسازی منابع آبی

مرکز تحقیقات آموزش و آموزش کشاورزی

جواد درینی محقق بخش تحقیقات حفاظت خاک و آب‌خیزداری

تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی با روش‌های نوین پخش سیلاب راهکاری جدید برای مقابله با کم‌آبی و بازسازی منابع آبی است. در این روش با هدایت آب‌های سطحی (سیلاب) به سمت زمین‌های نفوذپذیر، باعث نفوذ آب به عمق زمین و پرآبی سفره‌های آب خواهد شد.

مزایا

- بازسازی سریع سفره‌ها
- کاهش هدررفت آب
- پالایش طبیعی آب
- جلوگیری از سیلاب‌های مخرب
- افزایش پایداری کشاورزی

روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی با روش‌های نوین پخش سیلاب راهکاری جدید برای مقابله با کم‌آبی و بازسازی منابع آبی

تهیه کننده: جواد درینی

کاربرد هسته خرما

افزون بر استفاده از هسته خرما در تولید خوراک دام، کاربرد هسته خرما در صنعت غذا نیز رایج شده است و اخیراً با فراوری هسته خرما و تولید پودر، از آن به عنوان جایگزین قهوه بدون کافئین استفاده می‌شود. این محصول تجاری در دو نوع ساده و مخلوط با قهوه در بازار موجود است. یکی دیگر از کاربردهای موثر هسته خرما روغن گیری از هسته خرما بوده و در کشورهای عربی استفاده از این روغن با اهداف خوراکی، تولید داروی سوختگی و لوازم آرایشی مرسوم گشته است (شکل ۳). روغن هسته ارقام خرما پس از استخراج به شکل نیمه جامد بوده که به دلیل وجود اسیدهای چرب اشباع و غیراشباع در این روغن است.

نتیجه گیری و پیشنهادات

هسته خرما یک فراورده جانبی و ضایعاتی در صنعت خرما به شمار می‌آید که با دارا بودن میزان کربوهیدرات و فیبر بالا و نیز با در نظر گرفتن چربی، پروتئین و مواد معدنی به عنوان یک غذای سلامتی بخش و پری بیوتیک و یک ماده معدنی از گروه کربوهیدرات‌ها در تهیه غذاها، مکمل‌های غذایی و فرمولاسیون مواد غذایی قابلیت استفاده دارد. از سوی دیگر روغن هسته خرما با دارا بودن لینولئیک اسید و درمید نسبتاً بالایی از اولئیک اسید می‌تواند تا مین کننده نیاز بدن به اسیدهای چرب ضروری بوده و به عنوان یک روغن خوراکی مطرح گردد. همچنین از آنجا که میزان اسیدهای چرب چند غیراشباع در روغن هسته خرما کم بوده این روغن در مقابل اکسیداسیون مقاومت داشته و قابلیت نگهداری بالایی دارد. از آنجا که اطلاعات کمی در خصوص ترکیب شیمیایی هسته و روغن هسته ارقام خرما کشور وجود دارد، شناسایی ویژگی‌ها و اختلافات در ترکیب شیمیایی هسته و روغن هسته ارقام خرما برای گسترش فراورده‌های خوراکی و غیرخوراکی از هسته خرما ضروری است. همچنین ضرورت دارد تا بررسی ایمنی روغن هسته خرما قبل از استفاده از آن به عنوان یک جزء در صنعت مواد غذایی و آرایشی مورد آزمایش قرار گیرد.

معرفی هسته خرما

هسته خرما از لحاظ ظاهری به رنگ قهوه‌ای روشن تا تیره بوده و بدون رایحه با مزه مطبوع و جزئی تلخ است و تولید عمده آن از خرماهای دورریز و خرماهای فراوری شده برای بخش صنعت صورت می‌پذیرد. هسته خرما به طور عمده از کارگاه‌های فراوری خرما مانند کارگاه تولید خمیر و شربت خرما، کارگاه‌های بسته بندی خرما و غیره به دست می‌آید. علاوه بر آن، هم‌ساله مقدار زیادی هسته خرما از خرماهای نامرغوب و زیر درختی نیز تولید می‌شود که عمدتاً دور ریخته شده یا پودر شده و به عنوان خوراک دام مورد استفاده قرار می‌گیرند (شکل ۱).

شکل ۱- پودر هسته خرما

هسته خرما، ۱۰ درصد و با طبق برخی گزارش‌ها، بسته به رقم خرما، ۱۵-۴۶ درصد از وزن کل میوه خرما و با در مرحله تمز، ۶ تا ۱۲ درصد از وزن میوه خرما را تشکیل می‌دهد. محدوده وزن هسته خرما از ۰/۵ تا ۴ گرم، طول آن از ۱/۲ تا ۳/۶ سانتی‌متر و قطر آن از ۰/۶ تا ۱/۳ سانتی‌متر متغیر است. ویژگی‌های هسته ارقام خرما متفاوت گزارش شده است (شکل ۲) که این بستگی به رقم و شرایط محیطی دارد. حاصلخیزی خاک، دمای روزانه، آبیاری، طول دوره رشد و تیمارهای پس از برداشت (خشک کردن، مرطوب کردن میوه) از جمله فاکتورهای مؤثر بر خصوصیات فیزیکی میوه خرما به شمار می‌آیند که این فاکتورها احتمالاً در ویژگی‌های هسته خرما نیز تأثیر دارند.

شکل ۲- خصوصیات ظاهری هسته خرما

آشنایی با خصوصیات و کاربردهای هسته خرما

تهیه کنندگان فاطمه دریجانی نجمه سلیمانی

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی کرمان
اداره رسانه های ترویجی

ترکیب شیمیایی هسته خرما

در خصوص ترکیب شیمیایی هسته خرما مطالعاتی در داخل و خارج از کشور صورت گرفته است. ترکیب شیمیایی هسته ارقام خرما متفاوت گزارش شده است. این اختلافات می‌تواند به دلیل رقم خرما و شرایط آب و هوایی باشد. به عنوان مثال، مقدار چربی موجود در هسته خرما بستگی به رقم، منشأ، زمان برداشت و کود دارد. هسته خرما در مقایسه با گوشت خرما دارای مقدار رطوبت پائین تری است. مقدار رطوبت هسته در برخی ارقام خرما در محدوده ۳/۱۰ تا ۱۰/۳ درصد و در برخی دیگر، ۳/۱۰ تا ۷/۱۰ درصد گزارش شده است. کربوهیدرات‌ها و چربی از اجزاء اصلی در هسته خرما هستند. مقدار چربی و پروتئین در هسته خرما در مقایسه با گوشت آن نسبتاً بالا است. هسته خرما دارای درصد بالایی کربوهیدرات (۸۱/۰۵ تا ۸۳/۱ درصد) است. مقدار قند هسته خرما پائین است.

بروشور آموزشی ترویجی با آشنایی با خصوصیات و کاربردهای هسته خرما

تهیه کنندگان: نجمه سلیمانی و فاطمه دریجانی

بنیاد ملی تحقیقات، آموزش و توسعه کشاورزی
50th Anniversary of Agricultural Research, Extension and Education Organization (NIAREEO)
1337 | یک قرن تلاش و تجربه برای تحقق امنیت غذایی | 1398

فناوری بیولوژیک مایکوریزا:
راهبردی زیستی برای بهینه‌سازی جذب فسفر،
کاهش مصرف کود و ارتقای پایداری در اکوسیستم‌های کشاورزی

رزینا کبیری
محقق بخش تحقیقات زراعی-باغی
مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان
طراح: مهدیه تقی زاده

علائم کمبود فسفر

مرکبات	ذرت
پنبه	انگور
سورگوم	سیب زمینی
سویا	گندم

تهیه شده در:
روابط عمومی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

بروشور آموزشی فناوری بیولوژیک مایکوریزا: راهبردی زیستی برای بهینه‌سازی جذب فسفر، کاهش مصرف کود و ارتقای پایداری در اکوسیستم‌های کشاورزی
تهیه کننده: رزینا کبیری

سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان

راهکارها و ضرورت اصلاح و تغییر الگوی کاشت در استان

تهیه و تدوین: حمید نجفی نژاد

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی کرمان
اداره رسانه های ترویجی

راهکارها و اقدامات مورد نیاز در راستای اصلاح الگوی کاشت در مناطق خشک و کم آب

- ۱- توسعه سیستمهای آبیاری تحت فشار با اولویت سیستم آبیاری نپ-بهره‌رسان
- ۲- جلوگیری از توسعه باغات بخصوص در دشت‌های زراعی حاصلخیز، توسعه کشت گیاهان علوفه‌ای متصل به کم آب از طریق حذف برخی از باغات آب بر، کم سازه و فیر ضروری (کمترین بی رویه یاغ‌های آب بر در مناطق خشک و کم آب موجب هدر رفت آب می‌شود که ضرورت دارد از تبدیل اراضی زراعی به یاغ جلوگیری شود).
- ۳- انجام اقدامات ضروری در خصوص کاهش تلفات نخیر از سطح خاک از طریق افزایش عمده آبی خاک، مدیریت مناسب پسماندهای محصولات کشاورزی و توسعه خاک ورزی حفاظتی
- ۴- انتقال کشت محصولات سبزی و صیفی از فضای باز به گلخانه و شرایط کنترل شده (توسعه کشت های گلخانه‌ای)
- ۵- افزایش تعرفه صادراتی محصولات سبزی و صیفی با هدف صرفه جویی در مصرف آب و جلوگیری از صادرات آب مجازی
- ۶- اولویت دهی به کشت گیاهان زراعی در فصول پاییز و زمستان به منظور استفاده از بارندگی‌های پاییز، زمستان و اوایل بهار (چندسر علوفه ای، جو، برنجکاله)
- ۷- افزایش بهره وری مصرف آب از طریق شیوه های مناسب به زراعی و افزایش ترفه دانه در مزرعه
- ۸- توسعه گیاهان زراعی متصل به خشکی و کم آب با پتانسیل عملکرد مطلوب و کاهش سطح زیر کشت محصولات آب بر
- ۹- توسعه و جایگزین نمودن ارقام مختلف محصولات زراعی زودرس و متوسط بر محصول با ارقام دیررس با فصل رشد طولانی
- ۱۰- توسعه قوانین و مشوق‌های لازم به منظور استفاده ۱۰۰ درصدی از حاصل از محصولات کشاورزی صادراتی استان بخصوص سبزه و خرما برای واردات کالاهای اساسی (سبزه، ذرت، کتله و روغن)
- ۱۱- توسعه قوانین با ضمانت اجرایی به منظور مدیریت صحیح منابع آب، کاهش مصرف آب و تحقق اهداف برنامه الگوی کاشت

موفقیت‌ها و چالش‌های اجرای برنامه الگوی کاشت محصولات زراعی در استان کرمان

نتیجه اجرای برنامه الگوی کاشت در استان کرمان طی دو سال اخیر به‌طور موفقیت‌آمیزی از ۹۰ درصدی اهداف برنامه در خصوص سطح کشت یاغ شده، عملکرد در واحد سطح، افزایش ترفه فواید دانش در مزرعه، تامین و توزیع بذر اصلاح شده و کودهای تخصصی است. اما مشکلات و مسائل مهم برای تحقق اهداف برنامه الگوی کاشت در استان شامل اختلالات انحصاری برای توسعه سیستمهای آبیاری تحت فشار و توسعه گلخانه، ضایعات سبزی و صیفی‌جات است. چالش‌های عمده برای توسعه سیستمهای آبیاری در فصول گرم سال و خسارت به تولید محصولات از دیگر مشکلات است که باقی‌مانده اجرای برنامه الگوی کاشت

شاخص‌های مهم در تدوین و طراحی الگوی کشت

۱) شاخص‌های اقتصادی در الگوی کشت باید به گونه‌ای تعیین شوند تا با انتخاب نوع محصول همراه با افزایش بهره‌وری از منابع موجود (آب و خاک و غیره)، حداکثر درآمد را برای کشاورزان به همراه داشته باشد.

۲) در طراحی الگوی کشت باید محصولات اساسی و استراتژیک از جمله کتله، دانه‌های روغنی، ذرت و گیاهان علوفه‌ای کم آب بر به صورت ویژه مورد توجه قرار گیرند تا امنیت غذایی به شکل مطلوب و اطمینان بخش تامین شود.

۳) آن گروه از محصولات کشاورزی مانند سبزه، زعفران و تولیدات گلخانه‌ای که از مزیت نسبی بالاتر و مطلوبیت اقتصادی بیشتری برخوردارند معمولاً بعد از محصولات اساسی در الگوی کشت قرار می‌گیرند.

۴) به منظور پایداری در تولید محصولات کشاورزی حفاظت از منابع پایه (آب و خاک و ...) و محیط زیست، بایستی به صورت ویژه در الگوی کشت مورد نظر باشد.

۵) با توجه به فرار گرفتن کشورها در کمر بستن خشک و نیمه خشک دنیا، الگوی کشت بایستی با محوریت کاهش مصرف آب و بهره‌وری بهینه از منابع آب تدوین شود.

اهداف الگوی کاشت در مناطق با محدودیت آب

- ۱- افزایش بهره‌وری آب از طریق توسعه سیستم‌های آبیاری تحت فشار با اولویت سیستم آبیاری قطره‌ای نواری تپ در زراعت
- ۲- کاهش حجم آب مصرفی در واحد سطح ضمن حفظ و ارتقای تولید
- ۳- افزایش بهره‌وری نهاده‌های مصرفی از طریق افزایش عملکرد در واحد سطح (کاهش فاصله عملکرد متوسط هر منطقه با عملکرد پتانسیل)
- ۴- مدیریت علمی مزارع و باغات از طریق افزایش ترفه فواید دانش در کشاورزی
- ۵- حمایت از کشت محصولات اساسی و استراتژیک (غلات، دانه‌های روغنی، گیاهان علوفه‌ای کم آب بر و مقاوم به خشکی) از طریق تامین به موقع نهاده‌ها، خرید تضمینی محصول و قابل رقابت نمودن محصولات استراتژیک با سایر محصولات
- ۶- حفاظت از منابع پایه (آب و خاک) و محیط زیست به منظور پایداری در تولید محصولات کشاورزی و تضمین امنیت غذایی

الگوی کشت

عبارت است از تعیین یک نظام کشاورزی پایدار مبتنی بر سیاست‌های کلان کشور که بر اساس آن نوع گیاهان و سطح زیر کشت هر گیاه برای هر منطقه با توجه به عوامل مختلف اجتماعی، اقتصادی، آب و هوایی و بسیاری از عوامل دیگر مشخص می‌شود. تدوین نظام کشت محصولات کشاورزی در الگوی کشت مبتنی بر شرایط اقلیمی، بهره برداری بهینه از منابع آب و خاک متناسب با ظرفیت هر منطقه، رعایت مسائل علمی، فنی و مدیریتی و زیست محیطی با هدف پایداری تولید و امنیت غذایی پایدار است.

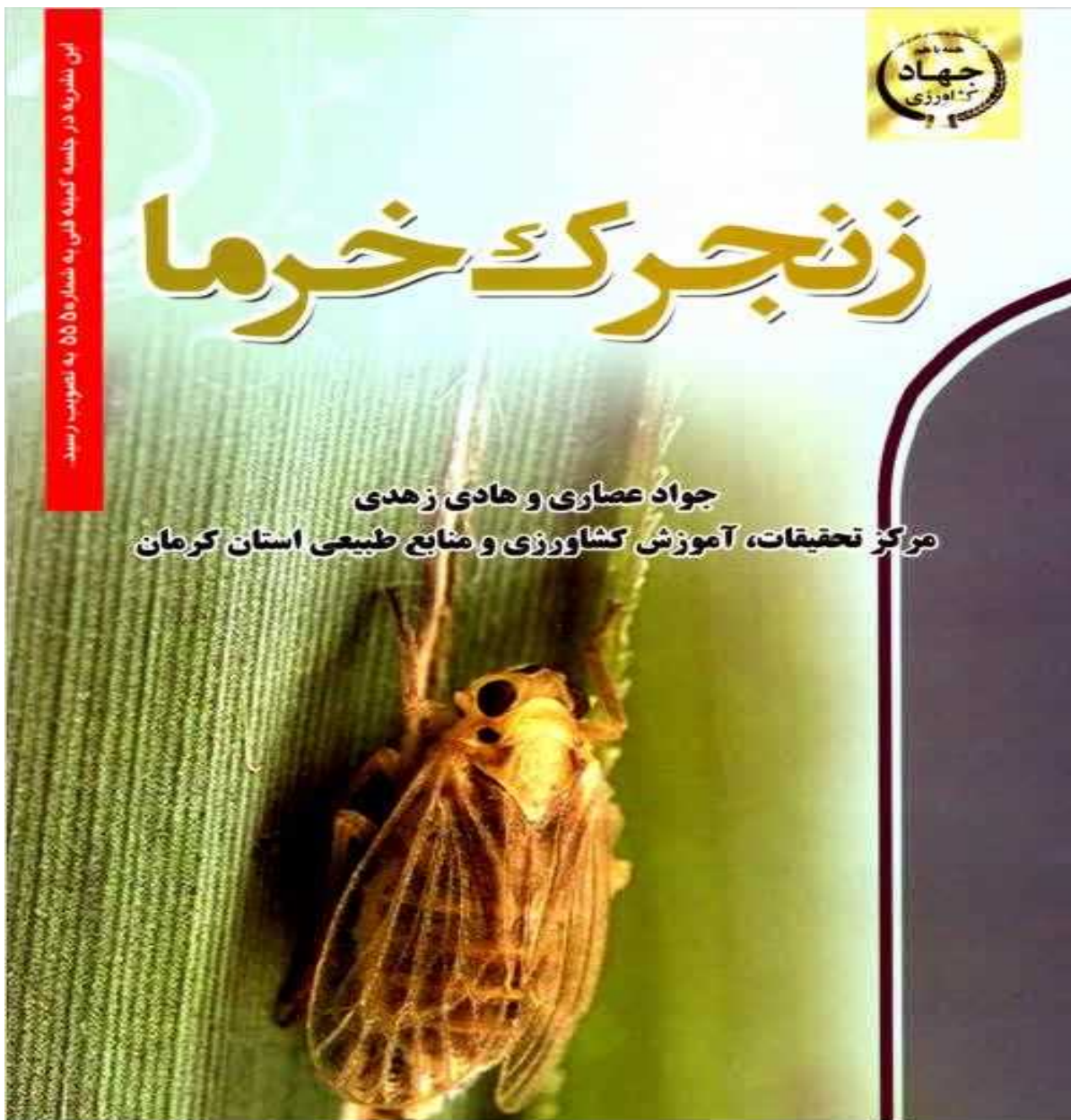

مقدمه

امروزه پدیده تغییر اقلیم و اثرات زاینبار آن بر کشاورزی و محیط زیست در اکثر نقاط دنیا و بخصوص در مناطق خشک و نیمه خشک درک شده است. کاهش نزولات جوی کشور طی سه دهه اخیر در مقایسه با میانگین طولانی مدت، هم‌خوردن توزیع بارش‌ها و نوع نزولات جوی، افزایش دمای کمره زمین بخصوص در تابستان سال جاری (۱۴۰۳)، کاهش برانه آب تجدیدپذیر، بیابان مثنی آب در مناطق مختلف استان کرمان و وابستگی کشاورزی به منابع آب زیرزمینی و رواناب‌های سطحی، پایداری تولید محصولات کشاورزی استان را با چالش جدی مواجه ساخته است. در چنین شرایطی برنامه‌ریزی یا پشتوانه علمی به منظور پایداری تولید و تضمین امنیت غذایی بسیار با اهمیت است. تدوین و اجرای علمی برنامه الگوی کاشت در مناطق مختلف استان کرمان می‌تواند نقش مؤثری در پایداری تولید، بقا، کشاورزی، کاهش بیابان مثنی آب و امنیت غذایی در استان داشته باشد. موفقیت در رسیدن به اهداف تعریف شده مستلزم تصویب قوانین با قابلیت اجرایی، حمایت مالی و هماهنگی وزارت خانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو، صنعت و بازرگانی است. برنامه‌ریزی الگوی کشت با توجه ویژه به محدودیت منابع آب و خاک، تغییرات اقلیمی، خشکسالی‌ها، توان سرزیمینی، ملاحظات علمی و ظرفیت‌های اکولوژیکی مناطق مختلف کشور با هدف ارتقای امنیت غذایی کشور، حفاظت از منابع آب و خاک، ارتقاء اشتغال و درآمد کشاورزان تدوین شده است. این برنامه مجموعه‌ای از سیاست‌ها، راهبردها و اقدامات عملی در سطح ملی و منطقه‌ای را شامل شده و به خلایق قانونی، حقوقی، دانشی و عوامل فنی، اجرایی، مالی، سیاسی و نرم‌افزاری مؤثر بر تولید پایدار محصولات کشاورزی تکیه دارد. در این برنامه تلاش می‌شود با ارتقای شاخص بهره‌وری، تولید بهبود یابد.

بروشور آموزشی ترویجی راهکارها و ضرورت اصلاح و تغییر الگوی کاشت در استان کرمان

تهیه کننده: حمید نجفی نژاد

نشریه آموزشی ترویجی؛ زنجبرک خرما

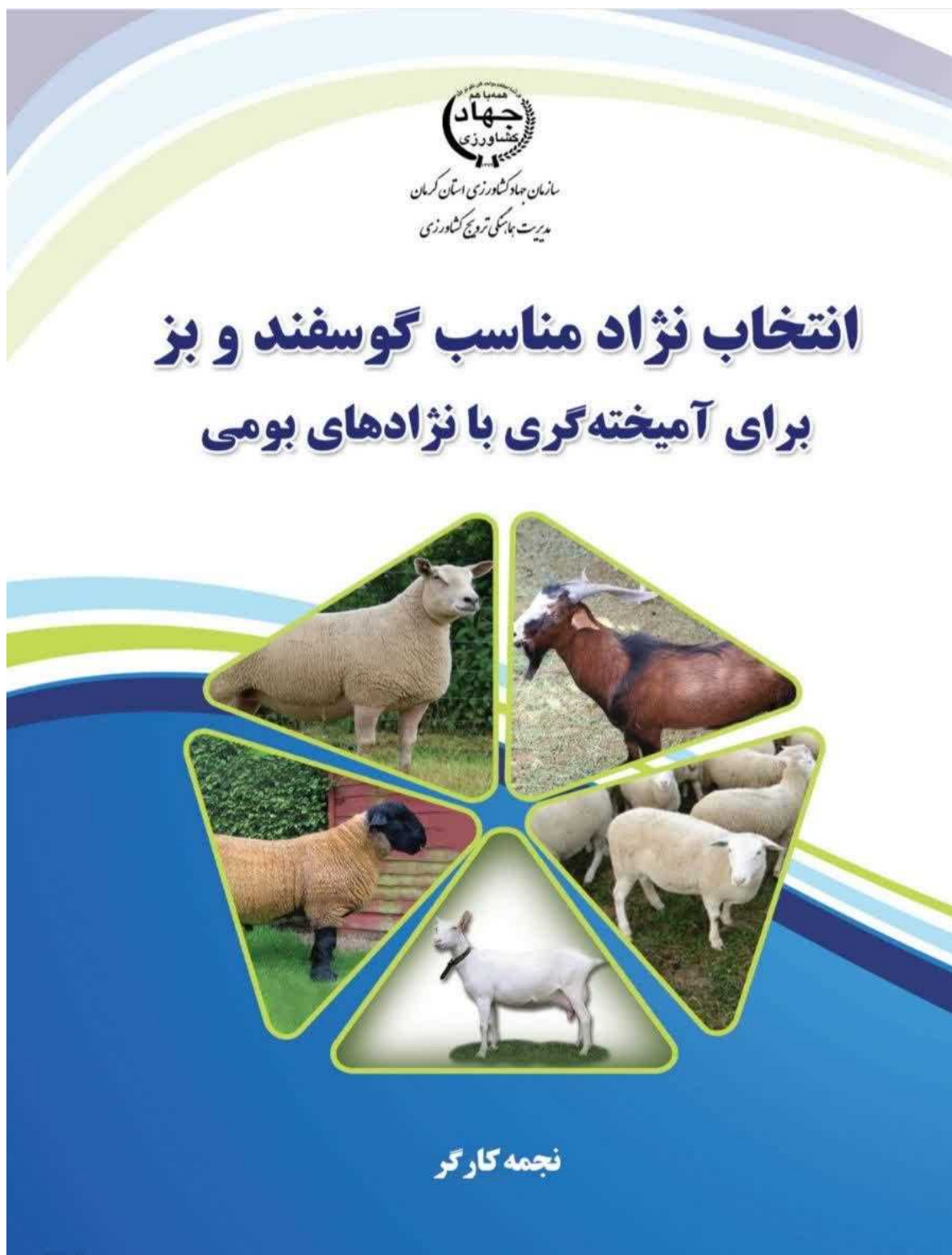
تهیه کننده: جواد عساری

نشریه ترویجی انتخاب نژاد مناسب گوسفند و بز برای آمیخته‌گری با نژادهای بومی

تهیه کننده: نجمه کارگر

43

نشریه ترویجی آفات انار و روشهای کنترل آن با توجه به یافته های کشور

تهیه کننده: هادی زهدی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمان

